गण्डकी प्रदेश आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
२०७९/८०

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा

गण्डकी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
पोखरा,, नेपाल

प.सं. :२०८०/८१
च.नं. ६५

मितिः २०८०/०६/२५

विषयः वार्षिक प्रतिवेदन ।

माननीय मन्त्रीज्यू,
आर्थिक मामिला मन्त्रालय,
गण्डकी प्रदेश, पोखरा।

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३२(१) बमोजिम गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी दफा ३२(११) बमोजिम वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको छु ।

भवदीय,
(किशोर कुमार श्रेष्ठ)
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा

गण्डकी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
पोखरा,, नेपाल

प.सं. :२०८०/८१
च.नं. ६६

मितिः २०८०/०६/२५

विषयः वार्षिक प्रतिवेदन ।

श्रीमान महालेखा नियन्त्रकज्यू,
महालेखा नियन्त्रक कार्यालय,
अनामनगर, काठमाण्डौं ।

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ७२(९) बमोजिम गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को एकीकृत आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गरेको छु ।

(किशोर कुमार श्रेष्ठ)
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा

गण्डकी प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
पोखरा,, नेपाल

प.सं. :२०८०/८१
च.नं. ६७

मितिः २०८०/०६/२५

विषयः वार्षिक प्रतिवेदन ।

श्रीमान प्रमुख सचिवज्यू,
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय,
गण्डकी प्रदेश, पोखरा ।

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३२(१) बमोजिम गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी दफा ३२(११) बमोजिम वार्षिक प्रतिवेदन तयार भएकोले सोको थान १ (एक) पेश गरेको छु ।

(किशोर कुमार श्रेष्ठ)
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
गण्डकी प्रदेश, पोखरा

विषय-सूची

परिच्छेद	शीर्षक	पृष्ठ
प्रदेश लेखा नियन्त्रकको भनाइ		
आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वार्षिक बेरुजु प्रतिवेदन सम्बन्धमा		
आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्यकारी साराशं		
परिच्छेद-१	**आन्तरिक लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र**	१०
	१.१ कानुनी व्यवस्था	१०
	१.२ आन्तरिक लेखापरीक्षणको परिचय	११
	१.३ आन्तरिक लेखापरीक्षणको उद्देश्य	११
	१.४ आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्य क्षेत्र	१२
	१.५ प्रतिवेदनका आधार एवं सीमाहरु	१३
परिच्छेद २	**आन्तरिक लेखापरीक्षणको समग्र स्थिती**	१४
	२.१ आन्तरिक लेखापरीक्षण गरिएको रकमको विवरण	१४
	२.२ बजेट बर्गीकरण अनुसार लेखापरीक्षणको व्यहोरा	१५
	२.३ राजस्व परिचालनको स्थिति	१६
	२.४ बेरुजु बर्गीकरण अनुसार लेखापरीक्षणको अवस्था	१७
	२.५ मन्त्रालयगत बेरुजुको साराशं	१८
	२.६ जिल्लागत बेरुजुको साराशं	१९
परिच्छेद ३	**आन्तरिक लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका मूख्य व्यहोराहरु**	२०
परिच्छेद ४	**सुधारका क्षेत्रहरु**	२८
	अनुसूचीहरु	३०
	अनुसूचि – १ आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (मन्त्रालय)	
	अनुसूचि – २ आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (जिल्ला)	
	अनुसूचि – ३ प्रकारगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (मन्त्रालय)	
	अनुसूचि – ४ बजेट उप शीर्षकगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (मन्त्रालय)	
	अनुसूचि – ५ आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु प्रतिशत (मन्त्रालय)	
	अनुसूचि – ६ मन्त्रालयगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (चालु/पूँजीगत/वित्तीय)	
	अनुसूचि – ७ मन्त्रालयगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु प्रतिशत (चालु/पूँजीगत/वित्तीय)	
	अनुसूचि – ८ मन्त्रालयगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु प्रतिशत (राजस्व/धरौटी/विविध)	

प्रदेश लेखा नियन्त्रकको भनाइ

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३(१) बमोजिम प्रदेश सञ्चित कोषको सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई प्रदान गरिएको छ । ऐनको दफा २५(३) मा उल्लेख भएबमोजिम विनियोजन, राजस्व, धरौटी, अन्य र कोष समेतको वित्तीय विवरण प्राप्त गरि एकिकृत वित्तीय विवरण तयार गर्ने गरिएको छ। यसका अतिरिक्त आन्तरिक लेखापरीक्षणको सञ्चालन गर्नु र सो को लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने जिम्मेवारी समेत यस कार्यालयमा रहेको छ।

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३२ बमोजिम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र प्रदेश लेखा ईकाई कार्यालयले गण्डकी प्रदेश सरकार मातहतका सम्पुर्ण सरकारी कार्यालयको आर्थिक कारोबारहरुको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने व्यवस्था रहेको छ । आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यबाट सार्वजनिक जवाफदेहिता र पारदर्शिताको प्रवर्द्धन गर्दै सम्बन्धित निकायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको सुदृढिकरण तथा अनुशासनको परिपालनामा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ।

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आर्थिक वर्ष २०७९/८० को विनियोजन, राजस्व, धरौटी र कार्यसञ्चालन कोषको आन्तरिक लेखापरीक्षण स्वतन्त्र, निष्पक्ष र प्रभावकारी रुपले प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र जिल्लास्थित प्रदेश लेखा ईकाई कार्यालयबाट सम्पन्न गरी प्राप्त लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित विषयहरु समावेश गरी आन्तरिक लेखापरीक्षणको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको छ ।

आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यलाई थप सुधार तथा सवलीकरण गरी प्रदेशमा वित्तीय सुशासन कायम गर्न नीतिगत, संरचनागत र व्यवहारगत हिसावले थप सुधार गर्दै जानु आवश्यक छ । प्रदेशमा समायोजन भएर आएका आर्थिक प्रशासनमा संलग्न जनशक्तिको वृत्तिपथलाई स्पष्ट पारी उत्प्रेरित तुल्याउने, मौजुदा जनशक्तिलाई केन्द्रीयस्तर, कार्यसञ्चालनस्तरको लेखा राख्ने, प्रतिवेदन गर्ने र आन्तरिक नियन्त्रण तथा वित्तिय जिम्मेवारी वहन गर्न सक्ने तुल्याउन तालिम प्रदान गर्ने, समयमै आन्तरिक लेखा परीक्षण सम्पन्न गर्ने, आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यविधि तथा निर्देशिका लागू गर्ने र लेखापरीक्षण पश्चातको अनुगमन आवश्यकता समेतलाई समेटेर प्रतिवेदन प्रणाली सुधारको कार्य गर्ने लगायतका कार्यहरु प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सम्पादन हुदै आएका छन । यस कार्यमा खर्च गर्ने/गराउने सम्बद्ध मन्त्रालय,

विभाग तथा निकायमा वित्तीय जिम्मेवारी तथा जवाफदेहिता, वित्तीय सुशासनप्रतिको प्रतिवद्धता र आन्तरिक लेखा परीक्षणको सुझाव कार्यान्वयन तत्परताको पनि महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा सरकारी कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी र कार्य सञ्चालन कोष तर्फका कारोवारको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न भएको छ । प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ तथा प्रचलित प्रदेश कानुनमा तोकिएका प्रावधान अनुसार गरिएको लेखा परीक्षणबाट रु. ७१ करोड ५८ लाख २४ हजार बेरुजु कायम भएको छ।। आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औल्याईएका बेरुजु समयमै सम्परिक्षण गरी आर्थिक अनुशासन कायम राख्न सम्बन्धित निकायको महत्वपूर्ण भुमिका रहन्छ ।

अन्तमा, आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्ने कार्यमा संलग्न प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा प्रदेश लेखा ईकाई कार्यालयका सम्बद्ध कर्मचारी र यो एकीकृत आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तयारी कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाका कर्मचारी लगायत आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्न गराउन संलग्न अन्य निकायका प्रमुख तथा कर्मचारीलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । प्रतिवेदनमा उल्लेखित बेरुजु तथा कैफियतहरु समयमानै सुधार गर्ने तथा सुझावको कार्यान्वयन र पालना गर्न अख्तियार प्राप्त निकाय र पदाधिकारीको महत्वपुर्ण भुमिका रहने भएकोले उक्त भुमिकालाई जिम्मेवारीपुर्वक निर्वाह गर्नुहुनेछ भन्ने विश्ववास लिएको छु।

किशोर कुमार श्रेष्ठ
प्रदेश लेखा नियन्त्रक

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वार्षिक वेरुजु प्रतिवेदन सम्बन्धमा

सार्वजनिक निकायबाट गरिने आम्दानी तथा खर्चको लेखांकन प्रचलित कानून बमोजिम भए नभएको परीक्षण गरी वित्तीय पारदर्शिता र जवाफदेहिताको माध्यमद्वारा सुशासन कायम गर्नु नै आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्यको मुख्य उद्देश्य हो। आन्तरिक लेखापरीक्षणले सार्वजनिक निकायहरुलाई कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा हासिल गर्नुपर्ने, नतिजातर्फ उन्मुख गराउनुका साथै सेवा प्रवाह तथा सेवा वितरणलाई प्रभावकारी गराउन पनि सहयोग गर्दछ ।

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३२(१) मा प्रदेश सरकारका प्रत्येक कार्यालयको कारोवारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सो कार्यालयले तोकेको प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले गर्ने तथा उपदफा (११) मा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रत्येक वर्षको कार्तिक मसान्त भित्र आर्थिक मामिला हेर्ने मन्त्री समक्ष पेश गर्नुपर्ने तथा प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ७२(९) प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि प्रत्येक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुरुप यो प्रतिवेदन तयार गरिएको हो ।गण्डकी प्रदेश सरकार मातहतका सबै सरकारी कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी तथा कार्यसञ्चालन कोषको आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र प्रदेश लेखा ईकाई कार्यालयबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा भएका कारोवारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका कैफियतलाई एकीकृत गरी प्रस्तुत प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्यकारी साराशं

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा गण्डकी प्रदेश सरकारका निकायले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न भए पश्चात यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका कैफियत तथा बेरुजुलाई असुल उपर गर्ने, नियमित गर्नुपर्ने र म्याद नाघेको पेश्की गरी तीन भागमा वर्गिकरण गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। प्रतिवेदनबाट देखिन आएको आन्तरिक लेखापरीक्षण व्यहोरा सारांशमा देहाय बमोजिम रहेको छ।

- आर्थिक वर्ष २०७९/८० विनियोजन, राजस्व, धरौटी र कार्यसञ्चालन कोषको रु. ६४ अर्ब २२ करोड १० लाख ६१ हजारको आन्तरिक लेखापरीक्षण भएकोमा रु. ७१ करोड ५८ लाख २४ हजार बेरुजु कायम भएको छ। उक्त बेरुजु रकम कुल लेखापरीक्षण रकमको १.१ प्रतिशत हुन आउँछ ।
- आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा विनियोजनतर्फ रु ३५ अर्ब ९० करोड ९० लाख विनियोजन भएकोमा रु. २३ अर्ब ६१ करोड ४८ लाख ८३ हजार निकासा खर्च भएको छ। लेखापरीक्षण गरिएको कुल विनियोजन रकममा आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट ६७ करोड ७६ लाख बेरुजु कायम भएको छ। उक्त बेरुजु रकम कुल निकासा खर्चको २.८७ प्रतिशत हुन आउँछ ।तर निकासा खर्चमा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणको रकम समेत समावेश गरिएको र यस्तो अनुदान रकमको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्बन्धित स्थानीय तहको आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाबाट हुने कानुनी व्यवस्था रहेकोले निकासा खर्च भएको सम्पुर्ण रकमको लेखापरीक्षण यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन।
- आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रु ३३ अर्ब ९० करोड ९० लाख राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य लिएकोमा रु. २४ अर्ब ५५ करोड ५६ लाख ५३ हजार मात्र राजस्व संकलन भएको देखिन्छ। लेखापरीक्षण गरिएको राजस्व रकममध्ये रु १ करोड ९१ लाख ८६ हजार बेरुजु कायम भएको छ।
- आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल धरौटी आम्दानी रु. २ अर्ब ६ करोड ३० लाख १९ हजार रहेको छ। यस वर्षको धरौटीको लेखापरीक्षणबाट रु १ करोड ३० लाख ८८ हजार बेरुजु कायम भएको छ।

- आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कार्यसञ्चालन कोषतर्फको आम्दानी रु.१ अर्ब ६९ करोड ३३ लाख ८८ हजार रहेको छ। यस वर्षको आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट रु.२ लाख ६ हजार बेरुजु कायम भएको छ।
- पेश्कीतर्फ म्याद नाघेको पेश्की रु. ६३ करोड २० लाख ९९ हजार बेरुजु कायम भएको छ। म्याद ननाघेको पेश्कीलाई बेरुजु कायम नगरिएकोले यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन।
- बेरुजुको प्रकृति अनुसार लेखापरीक्षण गरिएको रकममध्ये रु.४ करोड ८९लाख १९ हजार असुल गर्नुपर्ने, रु.३ करोड ४८ लाख ५ हजार नियमित गर्नुपर्ने र रु. ६३ करोड २० लाख ९९ हजार म्याद नाघेको पेश्की गरी कुल रु. ७१ करोड ५८ लाख २४ हजार बेरुजु कायम भएको छ। कुल बेरुजु रकममा म्याद नाघेको पेश्की रकमको हिस्सा अधिक रहेको छ।
- FMIS प्रणालीमा प्रविष्टि गरिएको विवरणको आधारमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएको छ ।

परिच्छेद - १
आन्तरिक लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र

१.१ कानुनी व्यवस्थाः

सार्वजनिक निकायको निर्दिष्ट उद्देश्य हासिल गर्न सम्पादन गरिने कार्यक्रमहरु नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता र प्रभावकारी रुपले सम्पादन भए वा नभएको जाँचबुझ, विश्लेषण र परीक्षण गरी व्यवस्थापनलाई आवश्यक सुझाव प्रदान गर्न आन्तरिक लेखापरीक्षण गरिन्छ । यसले संगठनको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारीताको समेत मूल्याङ्कन तथा विश्लेषण गर्दछ ।

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३२(१) मा प्रदेश सरकारका प्रत्येक कार्यालयको कारोवारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सो कार्यालयले तोकेको प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले गर्ने व्यवस्था छ । सोही दफाको उपदफा (११) मा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रत्येक वर्षको कार्तिक मसान्त भित्र अर्थ मन्त्री समक्ष तथा प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ७२(९) मा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रत्येक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

कानूनले आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउने निकायको पनि जिम्मेवारी किटान गरेको छ।आन्तरिक लेखापरीक्षकलाई लेखापरीक्षण गराउन स्रेस्ता उपलब्ध गराउने तथा लेखापरीक्षणबाट देखिएका कैफियत तथा बेरुजुलाई नियमित गर्ने/गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित निकायको हो।कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका बेरुजु अन्तिम लेखापरीक्षण अगाडि नै नियमित गराउनु पर्नेमा नियमित गराई वा प्रमाण पेश गर्नु पर्नेमा प्रमाण पेश गरी वा असुल उपर गर्नुपर्नेमा असुल गरी बेरुजु लगत कट्टा गराई वित्तीय जवाफदेहिता पुरा गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था छ । तालुक कार्यालयले समेत आफू मातहत निकायको आन्तरिक लेखपरीक्षणबाट कायम भएका बेरुजुहरु समयमै फस्यौंट गरे वा नगरेको अनुगमन गरी समयमै आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु फस्यौंट नगर्ने जिम्मेवार अधिकारीलाई सेवा सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही

गर्नुपर्दछ। कार्यालय प्रमुखले आफ्नो कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी तथा कार्यसञ्चालन कोष तर्फको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्नेछ । प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न भए पश्चात् भदौ मसान्तभित्र जिल्लागत एकीकृत प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने र उक्त प्रतिवेदनको आधारमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रचलित कानूनमा तोकिए बमोजिमका निकाय समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । माथि उल्लेखित कानूनी प्रावधान, आन्तरिक लेखापरीक्षणमान तथा लेखापरीक्षणका सिद्दान्त तथा मार्गदर्शनमा रही आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी प्राप्त भएको जिल्लागत एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदनको आधारमा यो एकीकृत प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.२ आन्तरिक लेखापरीक्षणको परिचयः

"आन्तरिक लेखापरीक्षण" भन्नाले प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयबाट सम्बन्धित कार्यालयको उद्देश्य अनुरुपका कार्य सम्पादनसँग सम्बन्धित कानून, व्यवस्थापकीय अभ्यास, लेखा तथा अन्य कारोवार र सो सँग सम्बन्धित कागजात एवं प्रक्रियाको जाँच, परीक्षण, विश्लेषणका साथै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको समग्र मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्ने कार्य हो।

१.३ आन्तरिक लेखापरीक्षणको उद्देश्यः

सार्वजनिक स्रोतको प्राप्ति, उपयोग तथा कार्यालयको उद्देश्य बमोजिमको कार्यको सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गरि व्यवस्थापनलाई सुझाव प्रदान गर्ने र कमी कमजोरीको पहिचान गरि सुधार ल्याउने तथा वित्तीय प्रतिवेदन उपर राय प्रदान गर्नु आन्तरिक लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्य हो । प्रमुख उद्देश्यको अलावा अन्य उद्देश्यहरु निम्न बमोजिम छनः-

- सरकारी निकायबाट गरिने आम्दानी तथा खर्च र त्यसको लेखाङ्कन प्रचलित कानूनद्वारा निर्दिष्ट प्रक्रिया अनुरुप भए वा नभएको परीक्षण गरी वित्तीय पारदर्शिता र जवाफदेहीता कायम गर्न सहयोग पुऱ्याउने,
- व्यवस्थापनलाई आवश्यक पर्ने वित्तीय प्रतिवेदनहरु समयमै सही र भरपर्दो रुपमा उपलब्ध गराई वित्तीय अनुशासन कायम गर्न सहयोग पुऱ्याउने,

- आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्बन्धी सुधारका विषयवस्तुलाई प्रभावकारी बनाउन नीतिगत पृष्ठपोषण गर्ने,
- अन्तिम लेखापरीक्षणलाई सहयोग पुऱ्याउने,
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रयोगको अवस्था सम्बन्धमा जाँच गर्ने,
- आन्तरिक लेखापरीक्षकलाई आफ्नो कामप्रति जिम्मेवार बनाउने।

१.४ आन्तरिक लेखापरीक्षणको कार्य क्षेत्रः

यस प्रतिवेदनमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० को विनियोजन, राजस्व, धरौटी तथा कार्यसञ्चालन कोषको स्रेष्ता, प्रमाण, कागजात, विवरण, तथ्याङ्क, सूचनाको साथै कार्यालयको आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था, कानुनको परिपालना, सरकारी सम्पतिको संरक्षण र स्रोतको नतिजामुलक व्यवस्थापनको सम्बन्धमा आवश्यक परीक्षण गरी देखिएका कैफियत तथा बेरुजुको सम्बन्धमा व्यवस्थापन समक्ष आवश्यक सुझाव पेश गरिएको छ।

आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा देहायको कार्यक्षेत्रमा रही गरिएको लेखापरीक्षण बाट देखिएको कैफियत तथा ब्यहोराहरु समावेश गरिएको छ।

- वित्तीय कारोबारको गणितीय शुद्धताको परीक्षण गर्ने,
- प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको परीक्षण गर्ने,
- वित्तीय साधनको उपयोग मितव्ययी, दक्ष र प्रभावकारी रुपमा भए नभएको परीक्षण गर्ने,
- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमबाट निर्धारित लक्ष्य प्राप्त भए नभएको परीक्षण गर्ने,
- वित्तीय प्रतिवेदनहरुले आर्थिक कारोबारको सही र यथार्थ चित्रण प्रस्तुत गरे नगरेको परीक्षण गर्ने,
- संगठनले अपनाएको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिताको मूल्यांकन तथा विश्लेषण गर्ने,
- लेखांकन तथा प्रतिवेदनको स्वीकृत ढाँचा तथा मापदण्ड पालना भए नभएको परीक्षण गर्ने,
- सार्वजनिक खर्चको जोखिम विश्लेषण गर्ने,
- सार्वजनिक लेखा प्रणालीमा सुधार गर्ने।

१.५ प्रतिवेदनका आधार एवं सीमाहरुः

- गण्डकी प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सरकारी निकायहरुको लेखापरीक्षण व्यहोरा प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।
- यस प्रतिवेदनमा स्थानीय तहको लेखापरीक्षण व्यहोरा समावेश गरिएको छैन ।
- गण्डकी प्रदेश सरकारबाट पूर्ण वा आंशिक रुपमा अनुदान प्राप्त भई संचालनमा रहेका बोर्ड, समिति वा संस्थाहरुको लेखापरीक्षण प्रचलित कानूनबमोजिमका निकायबाट हुने व्यवस्था भएकोले त्यसको लेखापरीक्षण व्यहोरा यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।
- अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण (समानीकरण, सशर्त, विशेष र समपुरक अनुदान) तथा सवारी साधन करको बाडँफाट भई स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको रकमको लेखापरीक्षणको व्यहोरा यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन, तर हस्तान्तरण गरिएको अनुदान रकम कुल निकासा रकममा समावेश गरिएको छ ।
- प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयबाट लेखापरीक्षण भइ एकल खाता कोष प्रणालीको आन्तरिक लेखापरीक्षण मोड्यूलमा प्रविष्ट गरेको तथ्याङ्क र विवरणको आधारमा **व्यवस्थापन सूचना प्रणाली** (FMIS) मा प्राप्त विवरणलाई प्रतिवेदन तर्जुमाको आधार बनाईएको छ ।
- आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्दा नियमितता, प्रभावकारीता, कार्यदक्षता र मितव्ययिता जस्ता आधार लिन सकिने व्यवस्था भए तापनि सीमित जनशक्ति र लेखापरीक्षकको थप क्षमता अभिवृद्धि गर्नुपर्ने भएको देखिन्छ । हाल आन्तरिक लेखापरीक्षणको प्रतिवेदनको अध्ययन गर्दा नियमिततालाई प्रमुख आधार बनाई गरिएको पाईन्छ र यो प्रतिवेदन त्यसैमा आधारित छ ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएको कैफियत तथा बेरुजुको लगत अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन प्राप्त भए पश्चात कायम नरहने तथा कार्यालयले अन्तिम लेखा परीक्षण हुनु अगावै आवश्यक प्रमाण संकलन गरी नियमित गर्न सक्ने र लेखा उत्तरदायि अधिकृतले आन्तरिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश भएको व्यहोरा अन्तिम लेखा परीक्षण हुनु अगावै फस्यौंट तथा सम्परीक्षण गराई अन्तिम लेखा परीक्षक समक्ष प्रस्तुत गर्नु पर्ने व्यवस्था भएकोले सोही बमोजिम कैफियत तथा बेरुजु फस्यौंट तथा सम्परीक्षण हुने हुँदा यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको कैफियत तथा बेरुजुको विवरण सम्परीक्षण भई घट्न सक्ने अवस्था रहन्छ ।

परिच्छेद - २
आन्तरिक लेखापरीक्षणको समग्र स्थिती

२.१ आन्तरिक लेखापरीक्षण गरिएको रकमको विवरणः

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा गण्डकी प्रदेश सरकार अन्तर्गतका केन्द्रीय निकाय, कार्यालय, समिति तथा प्रतिष्ठानको विनियोजन, राजस्व, धरौटी र कार्यसञ्चालन कोष समेतको रु. ६४ अर्व २२ करोड १० लाख ६१ हजारको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

क्र.स.	कारोवार	लेखापरीक्षण रकम	बेरुजु रकम
१	विनियोजन	३५,९०,९०,००,०००.००	४,५५,०१,६५५.७९
२	धरौटी	२,०६,३०,१९,८२४.८१	१,८८,३०,४३०.००
३	विविध	१,६९,३३,८८,५४६.९०	२,०६,७८६.००
४	राजस्व	२४,५५,५६,५३,१३१.७८	१,९१,८६,७५८.४५
जम्मा		६४,२२,१०,६१,५०३.४९	७१,५८,२४,९३६.८१

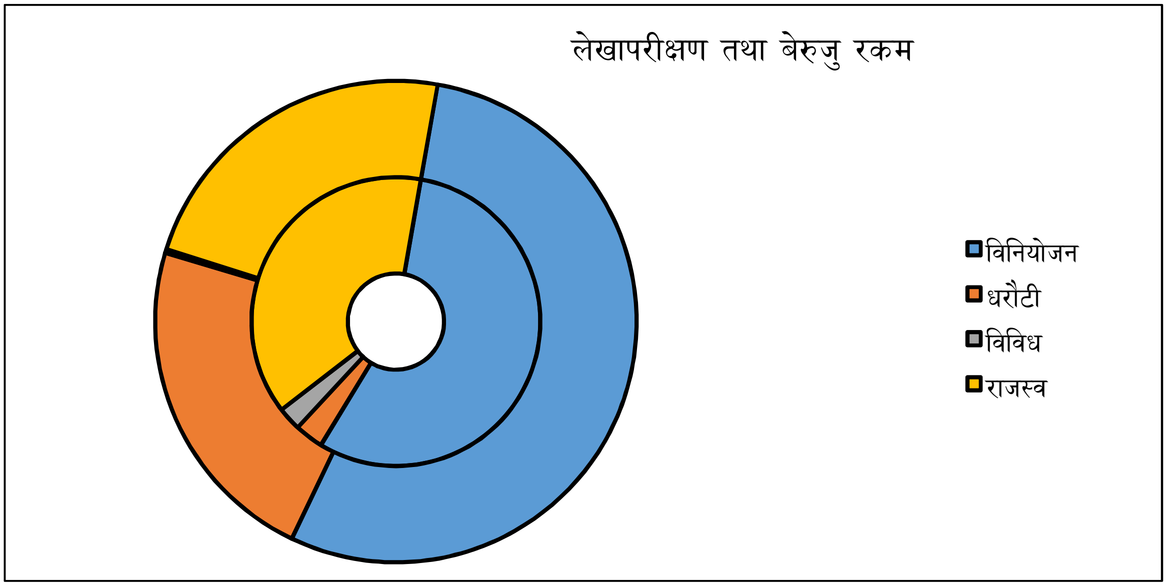

गण्डकी प्रदेश सरकारको विनियोजन, राजस्व, धरौटी र कार्यसञ्चालन कोषको लेखापरीक्षण गरिएकोमा विनियोजनमा रु ४५ करोड ५० लाख १६ हजार, धरौटीतर्फ

रु २ लाख ६ हजार, विविध तथा कार्यसञ्चालन कोष तर्फ रु १ करोड ९१ लाख ८३ हजार र राजस्व तर्फ १ करोड ८८ लाख ३० हजार वेरुजु कायम भएको देखिन्छ।

२.२ बजेट वर्गीकरण अनुसार लेखापरीक्षणको व्यहोराः

गण्डकी प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को विनियोजित बजेटमा लेखापरीक्षण गर्दा चालु, पूँजीगत र वित्तीय व्यवस्थामा विनियोजित भएको कुल रकम मध्ये चालुतर्फ ८ अर्ब ३५ करोड ३५ लाख २२ हजार निकासा खर्च भएकोमा ४ करोड ५ लाख १६ हजार बेरुजु कायम भएको देखिन्छ। पुजिंगत तर्फ १५ अर्ब २६ करोड १३ लाख ६१ हजार निकासा भएकोमा ६३ करोड ७० लाख ८४ हजार बेरुजु कायम भएकोमा वित्तीय व्यवस्था तर्फ कारोबार भएको देखिदैन ।बजेट वर्गीकरण अनुसारको लेखापरीक्षणलाई देहायको तालिकामा देखाइएको छ ।

क्र.स.	वर्गिकरण	विनियोजन	खर्च	बेरुजु रकम	प्रतिशत
विनियोजन तर्फ					
१	चालु	१२५५७१४९२०२	८३५३५२२१९२.०८	४०५१६३४९.०८	०.४८
२	पूँजीगत	२२८५१८५०७९८	१५२६१३६१०३९.५७	६३७०८४६१३.२८	४.१७
३	वित्तीय व्यवस्था	५०००००००००	०	०	०
जम्मा		३५९०९००००००	२३६१४८८३२३१·६५	६७७६००९६२.३६	२.८७
राजस्व तर्फ					
क्र.स.	वर्गिकरण		आम्दानी	बेरुजु रकम	प्रतिशत
१	राजस्व आम्दानी		२४५५३२६५११७·१४	१८८३०४३०·००	०.०८
क्र.स.	वर्गिकरण	आम्दानी	खर्च	बेरुजु रकम	प्रतिशत
१	धरौटी	२०६३०१९८२४·८१	५३३२१६३२१.८५	२०६७८६.००	०.०१
२	विविध	१६९३३८८५४६.९०	८९१७८८४८७.०१	१९१८३२१२.२३	१.१३

विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता, वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने तथा चालु खर्च नियन्त्रण गर्दै पूँजीगत खर्च बृद्धि गर्ने गण्डकी प्रदेश सरकारको नीति भएतापनि चालु

खर्चको तुलनामा पूँजीगत खर्च न्युन हुनुले सरकारको लक्ष्य प्राप्ति हासिल हुने देखिदैन।योजना स्वीकृती, कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाहको अवस्थामा सुधार र कार्य प्रक्रियामा सरलिकरण गरी विनियोजन तथा खर्च दक्षता बढाउनुपर्दछ ।

२.३ राजस्व परिचालनको स्थितिः

गण्डकी प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा भएको राजस्व प्राप्ति तथा दाखिलाको विवरण निम्नानुसार छः-

विवरण	राजस्व रकम	कैफियत
कर राजस्व	९,८५०,७७४,८५६.८३	
अनुदान	१२,९२६,०३८,२१७.००	
अन्य राजस्व	१,६१३,४२८,८६५.७५	
विविध प्राप्ती	१६५,४०१,१९२.२०	
जम्मा	२४,५५५,६४३,१३१.७८	
बाँडफाँट भै जाने तथा ट्रान्सफर हुने	७९७,२६३,९८५.७८	
संचित कोषमा दाखिला हुने अनुमानित रकम	२३,७५८,३७९,१४६.००	

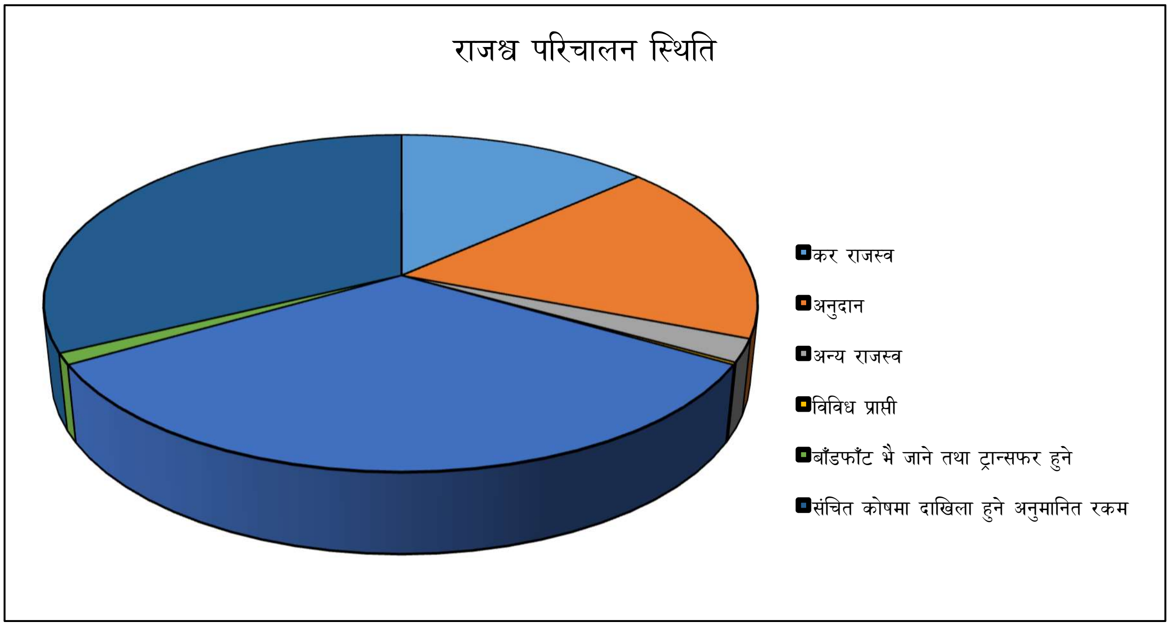

- गण्डकी प्रदेश सरकारले आ.व.२०७९/८० मा सवारीसाधन कर रु १ अर्ब ८० करोड २२ लाख ११ हजार संकलन गरेकोमा रु. ७२ करोड ८ लाख ८४ हजार बाँडफाट

गरी स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरेको छ ।२०८० असार २१ गतेबाट मसान्तसम्मको राजस्व रकम बाडँफाट गरि हस्तान्तरण गर्न बाँकी रहेको छ।

- संघीय सरकारबाट २०७९/८० मा बाडँफाट गर्न छुट भएको असार १५ गतेदेखी मसान्तसम्मको बाडँफाट भई प्राप्त हुने मुल्य अभिबृद्धि कर र अन्तशुल्क तथा प्राकृतिक श्रोत बापतको रोयल्टी गण्डकी प्रदेश सरकारलाई प्राप्त भएको छैन ।

२.४ बेरुजु वर्गीकरण अनुसार लेखापरीक्षणको अवस्थाः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा २ (द) बमोजिम प्रचलित कानुन बमोजिम पुऱ्याउनुपर्ने रीत नपुऱ्याइ कारोवार गरेको वा राख्नुपर्ने लेखा नराखेको तथा अनियमित वा बेमुनासिव तरिकाले आर्थिक कारोवार गरेको भनी लेखापरीक्षण गर्दा औंल्याइएको कारोवारलाई बेरुजुको रुपमा परिभाषा गरिए अनुसार आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा गण्डकी प्रदेश सरकारको ७१ करोड ५८ लाख २१ हजार आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु कायम भएको छ । सोको विवरण निम्नानुसार रहेको छः-

वर्गीकरण	बेरुजु रकम			
	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने	म्याद नाघेको पेश्की	जम्मा
विनियोजन	१,५६,१०,९१५.६०	२,९८,९०,७४०.१९	६३,२०,९९,३०६.५७	४,५५,०१,६५५.७९
राजस्व	१,८८,३०,४३०.००	०	०	१,८८,३०,४३०.००
धरौटी	०	२,०६,७८६.००	०	२,०६,७८६.००
कार्यसञ्चालन कोष	१,४४,७४,७९६.५०	४७,०८,४१५.७३	०	१,९१,८३,२१२.२३
जम्मा	४,८९,१६,१४२.१०	३,४८,०५,९४१.९२	६३,२०,९९,३०६.५७	७१,५८,२१,३९०.५९

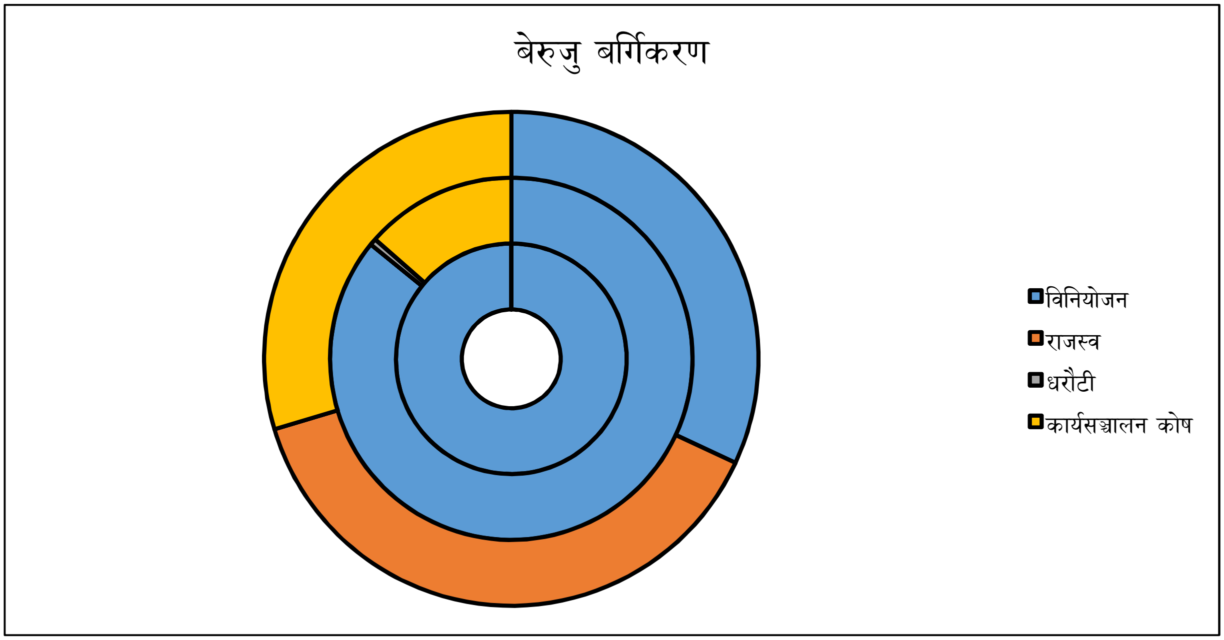

२.५ मन्त्रालयगत बेरुजुको सारांश:

मन्त्रालयको बेरुजुको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः-

मन्त्रालय	आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु			
	विनियोजन तर्फ	राजस्व	धरौटी	विविध
२०२ प्रदेश व्यवस्थापिका				
२१० प्रदेश लोक सेवा आयोग				
२१६ मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय				
३०१ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	९२७,२२२.००			
३०५ आर्थिक मामिला मन्त्रालय				
३०७ उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	१३४,१४६.१६			
३१२ कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय	२७३,९१८.५४			
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	५८९,७१७,३८९.९४	१८८१५४३०.००		
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	४२,८०२,१०२.६८		२०६७८६.००	
३५० सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय	४३,७३२,७९५.५४	१५०००.००		१९१८२८४०.२३
३९१ प्रदेश नीति तथा योजना आयोग				
५०१ अर्थ - वित्तीय व्यवस्था				

५०२ अर्थ - आन्तरिक ऋण भुक्तानी				
६०१ कर्मचारी सुविधा तथा सेवानिवृत्त सुविधा				
६०२ अर्थ - विविध				
८०१ स्थानीय तह	१३,३८७.५०			३७२.००
कुल जम्मा	६७७,६००,९६२.३६	१८८३०४३0.00	२०६७८६.००	१९१८३२१२.२३

मन्त्रालयको विनियोजित बजेट र निकासा खर्चको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा मन्त्रालयको विनियोजन कुशलता र कार्यान्वयन दक्षतामा कमि देखियो। खर्च दक्षतामा अभिवृद्धि गरी बजेट कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

२.६ जिल्लागत बेरुजुको साराँश:

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट जिल्लागत रुपमा देखिएको बेरुजुको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः-

जिल्ला	आ.ले.प बेरुजु			
	विनियोजन	राजस्व	धरौटी	विविध
१३६ प्र.ले.ई.का. - गोरखा (३६)	२१,९९३,३९६.३९		२०६७८६.००	४७६५७२६.७३
१३७ प्र.ले.ई.का. - लमजुङ्ग (३७)	१८३,३४१,०४८.००			२६०४९०.५०
१३८ प्र.ले.ई.का. - तनहू (३८)	१६४,८८०,९६०.७४			
१३९ प्र.ले.नि.का. - कास्की (३९)	१६२,२६७,४५१.००	१८८३०४३०.००		
१४० प्र.ले.ई.का. - मनाङ्ग (४०)				
१४१ प्र.ले.ई.का. - मुस्ताङ्ग (४१)				
१४२ प्र.ले.ई.का. - पर्वत (४२)	३६,२५२,७२५.१६			१३८७४२५४.००
१४३ प्र.ले.ई.का. - स्याङ्जा (४३)	९९,६५७,४६६.००			१८७५५३.००
१४४ प्र.ले.ई.का. - म्याग्दी (४४)	२,३९८,८७५.००			
१४५ प्र.ले.ई.का. - बाग्लुङ (४५)	६,७१४,८५८.५७			
१४६ प्र.ले.ई.का. - नवलपुर (४६)	९४,१८१.५०			९५१८८.००
कुल जम्मा	६७७,६००,९६२.३६	१८८३०४३०.००	२०६७८६.००	१९१८३२१२.२३

परिच्छेद - ३
आन्तरिक लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका मूख्य व्यहोराहरु

१. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धमाः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३० मा सवै प्रदेश सरकारी कार्यालयले आफ्नो र मातहत कार्यालयको लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नु पर्ने तथा सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा नियमित निरिक्षण, सुपरीवेक्षण गर्नु गराउनु पर्ने लगायतको व्यवस्था गरिएको छ । साथै प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ६९ मा समेत आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन सम्बन्धमा आवश्यक अन्य व्यवस्थाहरु गरिएको छ । उल्लिखित कानूनी व्यवस्था बमोजिम गण्डकी प्रदेश सरकारका निकायले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्ने, नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारी कार्यान्वयनको निरिक्षण, सुपरीवेक्षण गर्ने गराउने लगायतका आवश्यक व्यवस्था मिलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरेको देखिएन ।

२. रकमान्तर सम्बन्धमाः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम २९ मा बजेट विनियोजन नभएको शीर्षकमा रकमान्तर गर्न नपाइने व्यवस्था रहेको छ। शुरु विनियोजनको तुलनामा अधिक मात्रामा रकमान्तर मार्फत बजेट वढाउनु आर्थिक अनुशासन विपरित हुने भएकोले आगामी दिनमा यस तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

३. मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गर्ने सम्बन्धमाः

प्रदेश मन्त्रालयले आवधिक योजना र क्षेत्रगत नीति तथा योजनाको आधारमा आगामी तीन आर्थिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहितको मन्त्रालयगत मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गरी नीति तथा योजना आयोग र आर्थिक मामिला मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्ने ब्यवस्था बमोजिमको दस्तावेज तयार गरेको पाइएन ।

४. सम्पत्तीको अभिलेख सम्बन्धमाः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा २५(४) बमोजिम आफ्नो मन्त्रालय वा निकाय अन्तर्गतको सवै प्रकारका चल, अचल सम्पत्ति र दायित्वको अभिलेख राखी सोको विवरण तोकिएको समय भित्र प्रदेश लेखा नियन्त्रक

कार्यालयमा पठाउने दायित्व सम्बन्धित लेखा उत्तरदायी अधिकृतको हुनेछ भन्ने व्यवस्था बमोजिमको अभिलेख तयार गरेको र सम्बन्धित निकायमा पेश गरेको पाइएन ।

५. बेरुजुको लगत सम्बन्धमाः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३६ मा आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण बेरुजुको लगत, लगत अध्यावधिक र फरफारक सम्बन्धि व्यवस्था गरिएको छ । सो व्यवस्था बमोजिमको मातहत कार्यालयहरुको आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षणको अलग अलग लगत कायम गरी सो दफामा उल्लेखित अन्य विषय प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरेको पाइएन ।

६. केन्द्रीय लेखा तथा वित्तीय विवरण सम्बन्धमाः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ६५ मा केन्द्रीय निकायले केन्द्रीय लेखा राख्दा वार्षिक बजेट, स्रोतान्तर, रकमान्तर, निकासा, खर्च, बस्तुगत सहायता, सोझै भुक्तानी, टर्न की, प्राविधिक र अन्य सहायता तथा शोधभर्ना हुने रकमको दातृ पक्ष, स्रोतको प्रकार, भुक्तानी विधि समेत खुल्ने गरि लेखा राख्नु पर्नेछ।त्यसरी लेखा राख्दा राजस्व, धरौटी, अन्य कारोवार, सम्पत्ती तथा प्रतिवद्धताको समेत केन्द्रीय लेखा राख्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था बमोजिम मन्त्रालयले मातहत कार्यालयबाट आवश्यक विवरण माग गरी केन्द्रीय लेखा राखेको तथा तोकिएको समय भित्र केन्द्रीय वित्तीय विवरण तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरेको पाइएन । आगामी दिनमा यस बमोजिमको लेखा राख्ने तथा केन्द्रीय विवरण अनिवार्य रुपमा तयार गर्नु पर्दछ ।

७. प्रदेश खर्चको मापदण्ड पालना सम्बन्धमाः

गण्डकी प्रदेश सरकारले खर्चको मापदण्ड, २०७९ स्वीकृत गरि लागु गरिसकेको छ। यस मापदण्डले खाना, खाजा, सहभागिता भत्ता, यातायात खर्च, स्टेशनरी, सेवा टेवा लगायतका विभिन्न क्षेत्रमा गर्न सकिने सीमा र मापदण्डहरु तोकेको छ ।गण्डकी प्रदेश सरकारका निकायहरुले खर्च लेखेका, आर्थिक सहायतामा सम्पन्न भएका तथा सहकार्य गरेर सम्पन्न भएका विभिन्न खर्चहरु खर्चको मापदण्ड, २०७९ बमोजिम गरेको देखिएन । सार्वजनिक श्रोत खर्च हुने हरेक गतिविधिमा लागु भएको मापदण्ड अनिवार्य रुपमा पालना गर्नु पर्दछ ।

८. पेश्की सम्बन्धमाः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ४१ मा पेश्की दिने र फस्यौंट गर्ने सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था रहेको छ। मन्त्रालय तथा कार्यालयले वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालनको लागि कर्मचारीको नाममा पेश्की निकासा गर्ने गरेको छ । यसरी पेश्की निकासा गर्दा पेश्की माथि पेश्की निकासा गर्ने, लागत अनुमान तयार नगरि पेश्की माग गर्ने, निवेदन मात्रको आधारमा पेश्की निकासा गर्ने, पेश्की प्रयोजन सकिएको लामो समय वितिसक्दा पनि फस्यौंट नगर्ने तथा पार्टीलाई सोझै भुक्तानी गर्न सकिने/गर्नुपर्नेमा पनि पेश्की लिने र म्याद सकिएकोमा समयैमा पेश्की फस्यौंट नगर्ने जस्ता प्रवृत्ती देखिए । सो प्रवृत्तीमा सुधार गर्नपर्ने देखिन्छ।

९. EFT कार्यान्वयन सम्बन्धमाः

मन्त्रालय/कार्यालयहरुले वार्षिक कार्यक्रम बमोजिमको क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा सृजना भएको दायित्व पार्टिलाई भुक्तानी गर्दा निजको खातामा सोझै जम्मा हुने गरि **EFT** गर्नुपर्नेमा कर्मचारीको नाममा शोधभर्ना भुक्तानी हुने गरेकोले पार्टीले भुक्तानी प्राप्त गरे नगरेको कुरामा विश्वस्त हुन सकिएन ।

१०. खरिद महाशाखा, इकाई तथा खरिद अधिकारी सम्बन्धमाः

खरिदलाई स्वच्छ, पारदर्शी, प्रतिस्पर्धी, विश्वसनीय तथा मितव्ययी बनाउन सार्वजनिक निकायले सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १६ बमोजिम खरिद महाशाखा, शाखा वा इकाई गठन गरि खरिद अधिकारी तोक्नु पर्नेमा कतिपय मन्त्रालय तथा कार्यालयले सो कार्य गरेको देखिएन ।

११. मौजुदा सूची (स्टयाण्डिङ्ग लिस्ट) तयारी सम्बन्धमाः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १८ मा तोकिएको रकम सम्मको सोझै खरिद प्रयोजनको लागि इच्छुक व्यक्ति, संस्था, आपुर्तीकर्ता, निर्माण व्यवसायी, परामर्शदाता, गैरसरकारी संस्था वा सेवा प्रदायकको सूची व्यवस्थित गरि राख्नु पर्नेमा कतिपय मन्त्रालय तथा कार्यालयले सो कार्य गरेको देखिएन ।

१२. खर्च मापदण्ड कार्यान्वयन सम्बन्धमाः

गण्डकी प्रदेश सरकारद्वारा जारी खर्चको मापदण्ड, २०७९ मा बैठक भत्ता सम्बन्धमा गरिएको व्यवस्था अनुसार सार्वजनिक विदाका दिन वा कार्यालय समय अघि वा पछि

वसेको बैठक हुनुपर्ने, स्पष्ट विषयवस्तु वा कार्ययोजनाको वैठक हुनुपर्ने, एउटै निकाय र अन्तर्गतका पदाधिकारी मात्र वस्ने बैठक हुनु नहुने, कानून तथा कुनै निर्णय एवं आदेशबाट गठित समिति वा कार्यदलको बैठक हुनुपर्ने, सहायक/सहयोगि/आमन्त्रित गरि वढिमा ५ जनासम्म हुनुपर्ने तथा मितव्ययी ढङ्गले न्यूनतम संख्यामा बैठक वसि कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने व्यवस्थाको मर्म अनुरुप मितव्ययी हुने गरि बैठक खर्च लेखेको पाइएन ।

१३. खर्च शीर्षक वर्गीकरण र व्याख्याः

प्रतिवेदन प्रणालीको यथार्थता र एकरुपताको लागि एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरण र व्याख्या (दोश्रो संशोधन), २०७४ मा तिनै तहका सरकारले प्रयोग गर्ने गरि आम्दानी तथा खर्च लगायतको शीर्षकको व्यवस्था गरि सकेको छ ।कार्यक्रमको प्रकृति र खर्च शीर्षकको व्याख्या विच तादात्म्यता हुने गरि वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्दछ । मन्त्रालय तथा कार्यालयले कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा र खर्च लेख्दा सो कुराको ख्याल गर्नु पर्नेमा कतिपय अवस्थामा विविध खर्च शीर्षकवाट बैठक भत्ता, सवारी साधन मर्मत खर्च भुक्तानी, पानी विजुलीको भुक्तानी, इन्धनको भुक्तानी, कार्यालय सामाग्री खर्चबाट डकुमेन्ट्री वापतको भुक्तानी तथा कम मुल्यका आईरनको भुक्तानी मेशीनरी औजार शीर्षकवाट जस्ता कारोवार भएको देखिएकोले कार्यक्रमको प्रकृति अनुसारको खर्च शीर्षकमा समावेश गरि वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गरि सोही अनुसार खर्च लेखु पर्दछ ।

१४. सीमित प्रतिस्पर्धाः

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) मा सो ऐन र अन्तर्गत बनेको नियमावली बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरि टुक्रा टुक्रा पारि खरिद गर्नु नहुने व्यवस्था छ । विभिन्न निकायले फर्निचर तथा फिक्चर्स खरिद, कार्यालय सम्बन्धी सामाग्री खरिद र छपाई सम्बन्धी कार्य टुक्रा टुक्रा पारि खरिद गरेको पाएको छ । यसरी मालसामान खरिद तथा छपाई कार्य गर्दा स्वच्छ प्रतिस्पर्धा हुने गरि निर्धारित खरिद विधि अनुसार खरिद गर्नु पर्दछ ।

१५. मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी सम्बन्धमाः

सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्य, मालसामान खरिद वा परामर्श सेवाको भुक्तानी गर्दा मू.अ.कर बापतको भुक्तानी रकमको ३० प्रतिशत रकम सम्बन्धित फर्मबाट कट्टी गरि

राजस्व खातामा सोझै दाखिला गर्ने व्यवस्था छ । सो व्यवस्थाको अनिवार्य रुपमा पालना गरेको देखिएन ।

१६. PAMS लागु गर्ने सम्बन्धमाः

सरकारी सम्पत्तिहरुको लेखाङ्कन र प्रतिवेदन गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले २०७७/०७/२० देखि अनिवार्य लागु गर्ने गरी Public Assets Management System (PAMS) को विकास गरेको छ । सो बमोजिम सरकारी सम्पत्ती तथा जिन्सी सामानहरुको मौज्दात, खरिद र निसर्ग लाई PAMS मा प्रविष्टि गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित कर्मचारीहरुलाई तालिम प्रदान गरेको छ । यसको अलवा कतिपय सरकारी कार्यालयले हालसम्म PAMS लागु गरेको पाईएन ।

१७. सार्वजनिक निकायलाई उपभोक्ता समितीको रुपमा व्यवहार गरिएको सम्बन्धमाः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट काम गराउने सम्बन्धि कार्यविधि स्पष्ट रुपमा किटान गरिएको छ । सो नियमको मनसाय सार्वजनिक निकायहरु पनि उपभोक्ता समिति हुन सक्छन भन्ने देखिदैंन तर केही कार्यालयले सार्वजनिक विद्यालयहरु, सामुदायिक क्याम्पस तथा वार एशोसियसन जस्ता संस्थाहरुबाट काम गराएर ति संस्थाहरुको खातामा रकम निकासा गर्ने गरेको देखिन्छ । तर ति संस्थाहरुले यसरी निकासा भएको रकमबाट खरिद तथा निर्माण कार्य स्वच्छ तथा प्रतिस्पर्धी हुने गरि गरेको देखिदैंन । यस्तो प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नु पर्दछ ।

१८. धरौटी भुक्तानी सम्बन्धमाः

कार्यालयले विभिन्न निर्माण व्यवसायी/उपभोक्ता समितीहरुको धरौटी रकम फिर्ता गर्दा मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन, कर चुक्ता प्रमाणपत्र, इन्जिनियरिङ्ग प्रतिवेदन प्राप्त गरेर मात्र फिर्ता गर्नु पर्नेमा निवेदन मात्रको आधारमा चेक मार्फत फिर्ता गरेको देखिन्छ । आगामी दिनमा उल्लेखित कागजात संलग्न गरी ई.एफ.टी. मार्फत मात्र धरौटी फिर्ता गर्नु पर्दछ ।

१९. विविध खातामा रकम ट्रान्सफर सम्बन्धमाः

मन्त्रालयले जिल्लास्थित विभिन्न कार्यालयमा निश्चित कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रकम ट्रान्सफर गरि पठाईएकोमा सो कार्यक्रमको उद्देश्य र समयावधि समाप्त पश्चात बाँकी रकम फिर्ता गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन ।

२०. अन्यः

माथि उल्लेखित बाहेक आन्तरिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदनमा भएका व्यहोरालाई संक्षिप्त रुपमा यहाँ उल्लेख गरिएको छः-

- सवारी लगबुकमा कि.मि. उल्लेख गर्ने नगरेको,
- सम्बन्धित शाखाबाट सिफारिस भई भुक्तानीको लागि पेश हुनु पर्नेमा सोझै भुक्तानी भएको,
- वार्षिक खरिद योजना तयार नगरेको,
- खर्चको मापदण्डको पूर्ण पालना नभएको, तोकिएको भन्दा बढि दरमा खर्च गर्नु परेमा आर्थिक मामिला मन्त्रालयको स्वीकृति लिनुपर्नेमा सो नगरेको,
- सबैजसो कार्यालयले सरकारी सम्पत्तिको सामानको पहिचान नं. खुलाई मर्मत आवेदन फारम प्रविष्टि गर्नुपर्नेमा सो नगरेको, मर्मत अभिलेख राख्ने नगरेको,
- Contingency खर्च खाता अद्यावधिक नगरेको,
- भ्रमण अभिलेख व्यवस्थित गर्ने नगरेको, भ्रमण प्रतिवेदन राख्ने नगरेको,
- कार्यालयहरुले जिन्सी मालसामानको मूल्य खुल्ने गरि अभिलेख राख्ने गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गर्ने गरेको नपाइएको,
- तालुक निकायले वर्षमा २ पटक मातहत कार्यालयहरुको निरीक्षण गर्नुपर्नेमा सो बमोजिम गर्ने गरेको पाइएन,
- भ्रमण खर्च बढी भुक्तानी भएकोमा आन्तरिक लेखापरीक्षणको क्रममा दाखिला भएको पाईयो,
- लिलामको कार्वाही नगरेको,
- करार कर्मचारीलाई तलबबाट भुक्तानी गरेको,
- अग्रिम आयकर कट्टा नगरी भुक्तानी गरेको,
- करारका कर्मचारीलाई मंहगी भत्ता वितरण गरेको,
- स्थानीय भत्ता करार कर्मचारीलाई भुक्तानी दिईएको,
- मर्मत अभिलेख खाता नराखेको,
- तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी तलब खुइएको,
- उपभोक्ताको लागत सहभागी कट्टा नगरी भुक्तानी भएको,
- स्वास्थ्यकर्मीलाई भत्ता भुक्तानी गर्दा आंशिक कर कट्टी गरेको,
- कर गणना एकिन नभएको,

- धरौटीको रकम फिर्ता गर्दा आन्तरिक राजश्व कार्यालयबाट समायोजन गरेको पत्र पेश गरेपश्चात फिर्ता दिनुपर्नेमा सो नगरेको,
- बोलपत्र खरिद वापतको रकम विविध खातामा जम्मा गर्ने गरेको,
- थप सुविधा वापतको रकम ३ जना कर्मचारी भन्दा बढीलाई दिएको,
- खर्चको अनुमान स्वीकृत गरी कार्यक्रम गर्नुपर्नेमा सो नगरेको,
- कतिपय कार्यक्रममा शून्य प्रगति भएको,
- पूँजिगत खर्चमा contingency खर्चको अभिलेख नराखी खर्च गर्ने गरेको,
- हर्जना रकम कम लगाएको र हर्जना रकम राजश्वमा दाखिला नगरेको,
- रसिदको आम्दानी पनि VRS मा आवद्ध गर्ने,
- VRS रसिदको अभिलेख नराखी जुनसुकै नम्बरको प्याड System मा राखी Generate गरेको,
- लेखा उत्तरदायि अधिकृतको स्विकृति वेगर अतिरिक्त समय वापतको खाजा खाना खर्च लिने गरेको,
- शहिद मेमोरियल सामुदायिक अस्पतालले भाडा वापत बुझाउन बाँकी रकम असुल गर्नुपर्ने,
- नामनामेसी नखुलेको धरौटी रकम सदर स्याहा गर्नु पर्ने,
- आवासीय गोष्ठीमा दै.भ्र.भ. भुक्तानी (आवासिय अवधिको),
- विविध खातामा उपलब्ध गराइएको रकम प्रयोजन समाप्त भए पश्चात बाँकी रहेको रकम फिर्ता गर्नुपर्ने,
- छात्रवृत्ति करारका चाडपर्व खर्च भुक्तानी गरेको (समय तालिका मिलाई दोहोरोपना नहुने गरि गर्ने) ,
- राजश्व रकम निर्धारित समयमा बैंकमा दाखिला नहुने गरेको,
- करकट्टी नगरी अतिरिक्त समय काम गरेको वापतको भत्ता भुक्तानी लिएको,
- हस्तान्तरण भएका सामाग्रीहरुको जिन्सी व्यवस्थापन अभिलेखांकन गर्नुपर्ने,
- आयोजनाको म्याद समाप्त हुँदा बाँकी रहेको पेश्की असुल गर्नुपर्नेमा नगरेको,
- बजेट सुनिश्चितता भएको आयोजनाको मात्रै डि.पि.आर. गर्नुपर्ने,
- अमानतमा काम गर्न एक तहमाथिको अधिकारीबाट स्वीकृत गराउनु पर्ने,
- तोकिएको समयभन्दा बढि काजमा खटाई तलब भत्ता भुक्तानी गरेको ।

- निर्माण कार्यको कार्य अभिलेख खाता Item wise कार्य अभिलेख खाता, बैंक जमानतको अभिलेख, डोर हाजिरी नियन्त्रण खाता जस्ता तोकिएका खाताहरु राख्नु पर्नेमा नराखेको ।
- करारका कर्मचारीलाई सम्झौता भन्दा बढि पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने गरेको ।
- अत्यावश्यक औषधी भनि सार्वजनिक खरिद नियमावली विपरित औषधी खरिद गरेको । औषधी उत्पादन र समाप्ती मिति, व्याच नं., उल्लेख गरि अभिलेख नराखेको, specification नखुलाएको, व्यवस्थित रुपले आम्दानी नबाँधेको
- सम्झौता भन्दा बढि रकमको औषधि खरिद गरेको ।

परिच्छेद - ४
सुधारका क्षेत्रहरु

उपलब्ध श्रोत साधनको अधिकतम परिचालनद्धारा तीव्र आर्थिक वृद्धि हासिल गर्दै दिगो आर्थिक विकास हासिल गर्न प्रदेशले आवश्यक नीति तथा कानुन तर्जुमा गरि सो अनुसार संगठनात्मक संरचना व्यवस्थापन, पुर्वाधार विकास, सामाजिक विकास, आर्थिक क्रियाकलाप सञ्चालन, श्रोत साधनको व्यवस्थापन तथा परिचालन लगायतका कार्यहरु गर्नुपर्दछ । प्रदेश सरकार गठन भई छैटौ वर्ष पुरा गरेकोमा स्रोत साधन प्राप्ति उपयोग तथा परिचालन र सोबाट प्राप्त प्रतिफलमा अध्ययन गर्दा सकरात्मक परिवर्तनहरु देखापरेका छन। पुर्वाधार विकासमा गुणात्मकता हासिल गर्न, सामाजिक न्याय सहितको समतामुलक विकास गर्न तथा आर्थिक अनुशासन र वित्तिय सुशासन कायम गरी प्रदेश सरकारको **"समृद्ध प्रदेश र सुखी नागरिक"** लक्ष्यलाई साकार पार्न देहायका पक्षहरुमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

- **कानुन तर्जुमा, कार्यान्वयन र परिपालनामा जोडः**
  विद्यमान प्रचलित कानूनको पालना मार्फत आर्थिक अनुशासन, वित्तीय जवाफदेहिता र पारदर्शिता कायम हुने भएकाले गण्डकी प्रदेश सरकारले कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन आवश्यक कानूनको तर्जुमा गरी सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी कार्यसम्पादन प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ। यसको लागि कर्मचारी र पदाधिकारीलाई जिम्मेवार बनाउनुपर्दछ ।

- **आयोजना तथा कार्यक्रम व्यवस्थापनः**
  दिगो विकास लक्ष्य, मध्यमकालिन खर्च तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम बीच तादाम्यता कायम गर्नुपर्दछ । आयोजनाको प्रभावकारीता हासिल गर्न आयोजना बैंक तयार गरी सो भन्दा बाहिरका आयोजना बजेटमा समावेश नगर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

- **बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा जोडः**
  प्रदेश सरकारले क्षेत्रगत प्राथमिकता श्रोत साधनको उपलब्धता पुर्वाधार विकासको अवस्था तथा आयको अवस्थाको यथार्थपरक आँकलन गरी बजेट तर्जुमा गरि विनियोजन दक्षता र कार्यान्वयन कुशलतामा जोड दिनुपर्दछ। प्रत्येक वर्ष बढ्दै गएको फजुल चालु खर्च नियन्त्रण गरी पूँजीगत खर्चमा जोड दिनुपर्दछ ।

- **अनुदानको उपयोग र एकरुपता कायम गर्नेः**
  प्रदेश सरकारले अनुदान वितरण गर्दा उद्यमशीलता, क्षमता विकास, व्यवसायिकरण र रोजगारी प्रवर्द्धन गर्न जोड दिनुपर्दछ। उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धिमा आधारित भई नतिजा आँकलन पश्चात मात्र अनुदान दिने व्यवस्था गरिनुपर्दछ ।

- **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नुपर्नेः**
  प्रदेश मन्त्रालय र मातहतका निकायबाट सम्पादन गर्ने कार्य मितव्ययी दक्षतापुर्वक र प्रभावकारी ढंगबाट सम्पादन गर्न वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली विश्वसनिय बनाउन तथा प्रचलित कानुन बमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्दछ ।

- **खरिद व्यवस्थापनः**
  निर्माण कार्य तथा परामर्श सेवाको लागत अनुमान, खरिद सम्झौता, म्याद थप, भेरियशन आदेश, विधुतिय वोलपत्र प्रणालीको प्रयोग, निर्माण कार्यको डिजाईन, स्पेशिफिकेशन लगायतका कार्यहरु गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको प्रतिकुल नहुने गरी गर्नुपर्दछ ।

- **उपभोक्ता समितिबाट कार्यः**
  सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा उल्लेखित सीमाभन्दा बढीको काम टुक्रा पारी उपभोक्ता समितिलाई दिने, उपभोक्ता समितिले निर्माण व्यवसायीबाट काम गराउने र बोलपत्र गराउने कार्य समेत उपभोक्ता समितिलाई दिने परिपाटिमा नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।

- **अनुगमन र मुल्याङ्कनः**
  प्रदेश सरकारका केन्द्रीय निकायहरुमार्फत हुने अनुगमन र मूल्याङ्कनमा जिम्मेवार जवाफदेही र प्रभावकारी बनाई वित्तीय अनुशासन र प्रशासनिक मुल्य मान्यता कायम गर्ने कुरामा जोड दिनुपर्दछ । अनुगमन र मूल्याङ्कनलाई कार्यसम्पादन सूचकसँग आवद्ध गर्नुपर्दछ ।

उल्लिखित नीतिगत कानूनी र प्रक्रियागत सुधारमार्फत सार्वजनिक प्रशासनको क्षेत्रमा वित्तीय सुशासन हासिल भई गण्डकी प्रदेश सरकारले लिएको समृद्ध प्रदेश सुखी प्रदेशवासीको दीर्घकालिन सोच हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

अनुसूचीहरु

अनुसूची १

आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (मन्त्रालय)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

आ.ले.प.बेरुजु (मन्त्रालयगत)

आर्थिक वर्ष:२०७९/८०

मन्त्रालय	बेरुजु रकम				
	विनियोजन	राजस्व	धरौटी	कार्यसञ्चालन कोष (विविध)	जम्मा
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	३९,८५०.१६	०.००	०.००	०.००	३९,८५०.१६
३१२ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय	२७३,९१८.५४	०.००	०.००	०.००	२७३,९१८.५४
३१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	८२९,८५७.००	०.००	०.००	०.००	८२९,८५७.००
३१६ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय	९७,३६५.००	०.००	०.००	०.००	९७,३६५.००
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण	९४,२९६.००	०.००	०.००	०.००	९४,२९६.००
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	५८९,७१७,३८९.९४	१८,८१५,४३०.००	०.००	०.००	६०८,५३२,८१९.९४
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	४२,८०२,१०२.६८	०.००	२०६,७८६.००	०.००	४३,००८,८८८.६८
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	३२,४९७,२२५.७०	१५,०००.००	०.००	०.००	३२,५१२,२२५.७०
३५१ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	३,०६७,२०९.००	०.००	०.००	०.००	३,०६७,२०९.००
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	८,१६८,३६०.८४	०.००	०.००	१९,१८२,८४०.२३	२७,३५१,२०१.०७
८०१ स्थानीय तह	१३,३८७.५०	०.००	०.००	३७२.००	१३,७५९.५०
कुल जम्मा	**६७७,६००,९६२.३६**	**१८,८३०,४३०.००**	**२०६,७८६.००**	**१९,१८३,२१२.२३**	**७१५,८२१,३९०.५९**

अनुसूची — २
आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (जिल्ला)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

आ.ले.प.बेरुजु (जिल्लागत)

आर्थिक वर्ष:२०७९/८०

जिल्ला	बेरुजु रकम				
	विनियोजन	राजस्व	धरौटी	कार्यसञ्चालन कोष (विविध)	जम्मा
१३६ प्र.ले.ई.का. - गोर्खा (३६)	२१,९९३,३९६.३९	०.००	२०६,७८६.००	४,७६५,७२६.७३	२६,९६५,९०९.१२
१३७ प्र.ले.ई.का. - लमजुङ्ग (३७)	१८३,३४१,०४८.००	०.००	०.००	२६०,४९०.५०	१८३,६०१,५३८.५०
१३८ प्र.ले.ई.का. - तनहू (३८)	१६४,८८०,९६०.७४	०.००	०.००	०.००	१६४,८८०,९६०.७४
१३९ प्र.ले.नि.का. - कास्की (३९)	१६२,२६७,४५१.००	१८,८३०,४३०.००	०.००	०.००	१८१,०९७,८८१.००
१४२ प्र.ले.ई.का. - पर्वत (४२)	३६,२५२,७२५.१६	०.००	०.००	१३,८७४,२५४.००	५०,१२६,९७९.१६
१४३ प्र.ले.ई.का. - स्याङ्जा (४३)	९९,६५७,४६६.००	०.००	०.००	१८७,५५३.००	९९,८४५,०१९.००
१४४ प्र.ले.ई.का. - म्याग्दी (४४)	२,३९८,८७५.००	०.००	०.००	०.००	२,३९८,८७५.००
१४५ प्र.ले.ई.का. - वाग्लुङ (४५)	६,७१४,८५८.५७	०.००	०.००	०.००	६,७१४,८५८.५७
१४६ प्र.ले.ई.का. - नवलपुर (४६)	९४,१८१.५०	०.००	०.००	९५,१८८.००	१८९,३६९.५०
कुल जम्मा	**६७७,६००,९६२.३६**	**१८,८३०,४३०.००**	**२०६,७८६.००**	**१९,१८३,२१२.२३**	**७१५,८२१,३९०.५९**

अनुसूची — ३
प्रकारगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (मन्त्रालय)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

प्रकारगत आ.ले.प.बेरुजु (मन्त्रालय)

आर्थिक वर्ष : २०७९/८०

मन्त्रालय	बेरुजु रकम			
	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नु पर्ने	म्याद नाघेको पेस्की	जम्मा
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	**३५,०५०.१६**	**४,८००.००**	**०.००**	**३९,८५०.१६**
१. विनियोजन	३५,०५०.१६	४,८००.००	०.००	३९,८५०.१६
३१२ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय	**१५३,०१७.००**	**१२०,९०१.५४**	**०.००**	**२७३,९१८.५४**
१. विनियोजन	१५३,०१७.००	१२०,९०१.५४	०.००	२७३,९१८.५४
३१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	**३९,२८७.००**	**७९०,५७०.००**	**०.००**	**८२९,८५७.००**
१. विनियोजन	३९,२८७.००	७९०,५७०.००	०.००	८२९,८५७.००
३१६ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय	**९७,३६५.००**	**०.००**	**०.००**	**९७,३६५.००**
१. विनियोजन	९७,३६५.००	०.००	०.००	९७,३६५.००
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण	**९४,२९६.००**	**०.००**	**०.००**	**९४,२९६.००**
१. विनियोजन	९४,२९६.००	०.००	०.००	९४,२९६.००
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	**३२,६०६,८१८.७४**	**१५,८०३,२७७.२०**	**५६०,१२२,७२४.००**	**६०८,५३२,८१९.९४**
१. विनियोजन	१३,७९१,३८८.७४	१५,८०३,२७७.२०	५६०,१२२,७२४.००	५८९,७१७,३८९.९४
२. राजस्व	१८,८१५,४३०.००	०.००	०.००	१८,८१५,४३०.००
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	**३१७,६८९.००**	**१,२०९,९८९.११**	**४१,४८१,२१०.५७**	**४३,००८,८८८.६८**
१. विनियोजन	३१७,६८९.००	१,००३,२०३.११	४१,४८१,२१०.५७	४२,८०२,१०२.६८
३. धरौटी	०.००	२०६,७८६.००	०.००	२०६,७८६.००
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	**४५३,३३६.७०**	**४,३३८,६८९.००**	**२७,७२०,२००.००**	**३२,५१२,२२५.७०**
१. विनियोजन	४३८,३३६.७०	४,३३८,६८९.००	२७,७२०,२००.००	३२,४९७,२२५.७०
२. राजस्व	१५,०००.००	०.००	०.००	१५,०००.००
३५१ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	**२५,३३७.००**	**३०४,०००.००**	**२,७३७,८७२.००**	**३,०६७,२०९.००**
१. विनियोजन	२५,३३७.००	३०४,०००.००	२,७३७,८७२.००	३,०६७,२०९.००
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	**१५,०९३,५७३.५०**	**१२,२२०,३२७.५७**	**३७,३००.००**	**२७,३५१,२०१.०७**
१. विनियोजन	६१९,१४९.००	७,५११,९११.८४	३७,३००.००	८,१६८,३६०.८४
४. विविध	१४,४७४,४२४.५०	४,७०८,४१५.७३	०.००	१९,१८२,८४०.२३
८०१ स्थानीय तह	**३७२.००**	**१३,३८७.५०**	**०.००**	**१३,७५९.५०**
१. विनियोजन	०.००	१३,३८७.५०	०.००	१३,३८७.५०
४. विविध	३७२.००	०.००	०.००	३७२.००

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

प्रकारगत आ.ले.प.बेरुजु (मन्त्रालय)

आर्थिक वर्ष : २०७९/८०

मन्त्रालय	बेरुजु रकम			
	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नु पर्ने	म्याद नाघेको पेस्की	जम्मा
१. विनियोजन	१५,६१०,९१५.६०	२९,८९०,७४०.१९	६३२,०९९,३०६.५७	४५,५०१,६५५.७९
२. राजस्व	१८,८३०,४३०.००	०.००	०.००	१८,८३०,४३०.००
३. धरौटी	०.००	२०६,७८६.००	०.००	२०६,७८६.००
४. विविध	१४,४७४,७९६.५०	४,७०८,४१५.७३	०.००	१९,१८३,२१२.२३
कुल जम्मा	**४८,९१६,१४२.१०**	**३४,८०५,९४१.९२**	**६३२,०९९,३०६.५७**	**७१५,८२१,३९०.५९**

अनुसूची - ४
बजेट उप शीर्षकगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (मन्त्रालय)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

बजेट उप शिर्षकगत आ.ले.प.बेरुजु (मन्त्रालय)

आर्थिक वर्षः २०७९/८०

मन्त्रालय/बजेट उप शिर्षक/कार्यालय	बेरुजु रकम			
	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नु पर्ने	म्याद नाघेको पेस्की	जम्मा
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	**३५,०५०.१६**	**४,८००.००**	**०.००**	**३९,८५०.१६**
३०७०१०१२३ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरु	२४,९००.००	४,८००.००	०.००	२९,७००.००
३०७०१०१२४ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरु	१०,१५०.१६	०.००	०.००	१०,१५०.१६
३१२ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण	**१५३,०१७.००**	**१२०,९०१.५४**	**०.००**	**२७३,९१८.५४**
३१२०००११३ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय	१०१,४६७.००	०.००	०.००	१०१,४६७.००
३१२०१०१६३ कृषि ज्ञान केन्द्रहरु	३५,९७५.००	२९,०८३.००	०.००	६५,०५८.००
३१२०२०१५३ भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरु	१३,८७५.००	९१,८१८.५४	०.००	१०५,६९३.५४
३१२९११२०३ कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	१,७००.००	०.००	०.००	१,७००.००
३१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	**३९,२८७.००**	**७९०,५७०.००**	**०.००**	**८२९,८५७.००**
३१४०००११४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	३९,२८७.००	७९०,५७०.००	०.००	८२९,८५७.००
३१६ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय	**९७,३६५.००**	**०.००**	**०.००**	**९७,३६५.००**
३१६०१९०१३ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय	९७,३६५.००	०.००	०.००	९७,३६५.००
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण	**९४,२९६.००**	**०.००**	**०.००**	**९४,२९६.००**
३२००१००१३ वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय	५५,९०४.००	०.००	०.००	५५,९०४.००
३२००२००२३ डिभिजन वन कार्यालयहरू	३१,१०५.००	०.००	०.००	३१,१०५.००
३२००२००२४ डिभिजन वन कार्यालयहरू	५,६८७.००	०.००	०.००	५,६८७.००
३२०९११२४४ वातावरण विभाग(संघ शसर्त अनुदान)	१,६००.००	०.००	०.००	१,६००.००
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था	**१३,७९१,३८८.७४**	**१५,८०३,२७७.२०**	**५६०,१२२,७२४.००**	**५८९,७१७,३८९.९४**
३३७०००११३ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	६,८००.००	०.००	०.००	६,८००.००
३३७०१०१२३ पूर्वाधार विकास कार्यालयहरु	०.००	२०,२१२.६०	०.००	२०,२१२.६०
३३७०१०१२४ पूर्वाधार विकास कार्यालयहरु	१३,७६५,३६८.७४	१५,७८३,०६४.६०	५५२,७५१,९२४.००	५८२,३००,३५७.३४
३३७०४०११३ सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालयहरु	१९,२२०.००	०.००	०.००	१९,२२०.००
३३७०४०११४ सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालयहरु	०.००	०.००	३९९,०००.००	३९९,०००.००
३३७९११२४४ सम्भावित प्रादेशिक सडकहरु(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	०.००	८०७,०००.००	८०७,०००.००
३३७९११२७४ स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	०.००	५,२२४,८००.००	५,२२४,८००.००
३५०९११२४४ विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	०.००	९४०,०००.००	९४०,०००.००
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	**३१७,६८९.००**	**१,००३,२०३.११**	**४१,४८१,२१०.५७**	**४२,८०२,१०२.६८**
३४००३००१३ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	४८०.००	५९,८०५.६०	७८,०००.००	१३८,२८५.६०
३४००३००१४ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	९०,६१८.००	३५३,६५१.५१	१३,८३६,०९७.००	१४,२८०,३६६.५१
३४००३००२४ जलस्रोत, सिंचाई तथा खानेपानी कार्यालयहरू	०.००	०.००	२,३७०,०००.००	२,३७०,०००.००
३४००३००३३ भूमिगत जलस्रोत तथा सिंचाइ कार्यालयहरु	१०,०७४.००	०.००	०.००	१०,०७४.००

३४००४००१३ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालयहरु	०.००	५३४,८८२.००	०.००	५३४,८८२.००
३४००४००१४ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालयहरु	२११,५१७.००	०.००	३,७५२,३८१.५७	३,९६३,८९८.५७
३४०९११२२४ नदी नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	५४,८६४.००	०.००	५४,८६४.००
३४०९११२३४ मर्मत संभार आयोजनाहरु(संघ शसर्त अनुदान)	५,०००.००	०.००	०.००	५,०००.००
३४०९११२६४ मझौला सिंचाई आयोजना(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	०.००	१३,४०४,३४०.००	१३,४०४,३४०.००
३४०९११२८४ जलवायु अनुकुलित वृहत खानेपानी आयोजना(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	०.००	८,०४०,३९२.००	८,०४०,३९२.००
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास	**४३८,३३६.७०**	**४,३३८,६८९.००**	**२७,७२०,२००.००**	**३२,४९७,२२५.७०**
३०१०००११३ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२,१७०.००	०.००	१९,२५०,०००.००	१९,२५२,१७०.००
३५००००११३ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	०.००	०.००	८,०००,०००.००	८,०००,०००.००
३५००८००९३ गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठान	६९,८१९.००	१००,०००.००	०.००	१६९,८१९.००
३५००८०१६३ सामाजिक विकास कार्यालयहरू	२३,३१०.००	१,६००.००	५०,०००.००	७४,९१०.००
३५००८०१६४ सामाजिक विकास कार्यालयहरू	१०८,०८३.७०	१,१५१,५०२.००	०.००	१,२५९,५८५.७०
३५०९११२४३ विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	०.००	४२०,२००.००	४२०,२००.००
३५०९११२६३ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम समेत)(संघ शसर्त अनुदान)	२१,९००.००	१६९,६३५.००	०.००	१९१,५३५.००
३५०९११२६४ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम समेत)(संघ शसर्त अनुदान)	२१३,०५४.००	२,९१५,९५२.००	०.००	३,१२९,००६.००
३५१ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	**२५,३३७.००**	**३०४,०००.००**	**२,७३७,८७२.००**	**३,०६७,२०९.००**
३५१०३००२३ गण्डकी प्रदेश खेलकुद परिषद	२५,३३७.००	३०४,०००.००	५३७,८७२.००	८६७,२०९.००
३५१९११२१३ राष्ट्रिय खेलकुद परिषद(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	०.००	२,२००,०००.००	२,२००,०००.००
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	**६१९,१४९.००**	**७,५११,९११.८४**	**३७,३००.००**	**८,१६८,३६०.८४**
३५५०२००१३ स्वास्थ्य निर्देशनालय	९६०.००	०.००	०.००	९६०.००
३५५०६००१३ अस्पतालहरू	३८६,३८९.००	७,४५३,२०२.८४	०.००	७,८३९,५९१.८४
३५५०६००१४ अस्पतालहरू	०.००	५८,७०९.००	०.००	५८,७०९.००
३५५०७००१३ स्वास्थ्य कार्यालयहरू	९,०००.००	०.००	०.००	९,०००.००
३५५९११२१३ क्षयरोग नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	१,०००.००	०.००	०.००	१,०००.००
३५५९११२५३ स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	२,०००.००	०.००	०.००	२,०००.००
३५५९११३०३ आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	४००.००	०.००	०.००	४००.००
३५५९११३२३ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	२१४,७८५.००	०.००	३६,८००.००	२५१,५८५.००
३५५९११३५३ महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	४,६१५.००	०.००	५००.००	५,११५.००
८०१ स्थानीय तह	**०.००**	**१३,३८७.५०**	**०.००**	**१३,३८७.५०**
३०१९११२०३ प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	०.००	१३,३८७.५०	०.००	१३,३८७.५०
कुल जम्मा	**१५,६१०,९१५.६०**	**२९,८९०,७४०.१९**	**६३२,०९९,३०६.५७**	**६७७,६००,९६२.३६**

अनुसूची - ५
आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु प्रतिशत (मन्त्रालय)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

आ.ले.प.बेरुजु प्रतिशत (मन्त्रालय)

आर्थिक वर्षः २०७९/८०

मन्त्रालय	विनियोजन		
	निकासा/खर्च	आ.ले.प बेरुजु	प्रतिशत (%)
२०२ प्रदेश व्यवस्थापिका	१०५,१६१,२८२.६५	०.००	०.००
२१० प्रदेश लोक सेवा आयोग	७८,३१७,२६३.५०	०.००	०.००
२१६ मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	११,४९६,६९०.९६	०.००	०.००
३०१ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	५६३,७२३,६५७.९२	०.००	०.००
३०५ अर्थ मन्त्रालय	९०,२०३,५७९.००	०.००	०.००
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति	४८०,४६७,११३.८०	३९,८५०.१६	०.०१
३१२ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी	१,५०८,३३७,९८१.८८	२७३,९१८.५४	०.०२
३१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला	३९,०२३,२४०.२०	८२९,८५७.००	२.१३
३१६ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय	३४८,४२६,०७३.५५	९७,३६५.००	०.०३
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण	७७९,३६९,३६२.९७	९४,२९६.००	०.०१
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा	८,०९९,४३६,०४०.८२	५८९,७१७,३८९.९४	७.२८
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	५,०६१,३७४,८४३.१३	४२,८०२,१०२.६८	०.८५
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा	२,२७०,९१८,३५६.२२	३२,४९७,२२५.७०	१.४३
३५१ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	२८८,४५६,३७०.५०	३,०६७,२०९.००	१.०६
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	१,९६९,७४३,३९४.१०	८,१६८,३६०.८४	०.४१
३९१ प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	२८,९०९,४८०.००	०.००	०.००
५०१ अर्थ - वित्तीय व्यवस्था	०.००	०.००	
५०२ अर्थ - आन्तरिक ऋण भुक्तानी	०.००	०.००	
६०१ कर्मचारी सुविधा तथा सेवानिवृत्त सुविधा	०.००	०.००	
६०२ अर्थ - विविध	०.००	०.००	
८०१ स्थानीय तह	१,८९१,५१८,५००.४५	१३,३८७.५०	०.००
कुल जम्मा	**२३,६१४,८८३,२३१.६५**	**६७७,६००,९६२.३६**	**२.८७**

अनुसूची - ६
मन्त्रालयगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु (चालु/पूँजीगत/वित्तीय)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

मन्त्रालयगत आ.ले.प.बेरुजु (चालु/पुजी/वित्तीय)

आर्थिक वर्ष : २०७९/८०

मन्त्रालय	बजेट उप शिर्षक	कार्यालय	बेरुजु रकम			
			असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नु पर्ने	म्याद नाघेको पेस्की	जम्मा
४ गण्डकी प्रदेश			**१५,६१०,९१५.६०**	**२९,८९०,७४०.१९**	**६३२,०९९,३०६.५७**	**६७७,६००,९६२.३६**
चालु			**१,१६०,५५०.००**	**८,७८२,४२७.०८**	**३०,५७३,३७२.००**	**४०,५१६,३४९.०८**
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय			**२४,९००.००**	**४,८००.००**	**०.००**	**२९,७००.००**
	३०७०१०१२ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरु		**२४,९००.००**	**४,८००.००**	**०.००**	**२९,७००.००**
		३०७८१४४०१४ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, म्याग्दी	१५,०००.००	०.००	०.००	१५,०००.००
		३०७८१३६०१४ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, ...	९,९००.००	४,८००.००	०.००	१४,७००.००
३१२ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय			**१५३,०१७.००**	**१२०,९०१.५४**	**०.००**	**२७३,९१८.५४**
	३१२०१०१६ कृषि ज्ञान केन्द्रहरु		**१६,६२५.००**	**०.००**	**०.००**	**१६,६२५.००**
		३१२०१३९०७४ कृषि ज्ञान केन्द्र, कास्की	१६,६२५.००	०.००	०.००	१६,६२५.००
	३१२०२०१५ भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रहरु		**१३,८७५.००**	**९१,८१८.५४**	**०.००**	**१०५,६९३.५४**
		३१२०२३६०१४ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, गोरखा	०.००	५२,८१८.५४	०.००	५२,८१८.५४
		३१२०२४४०१४ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, म्याग्दी	१३,८७५.००	०.००	०.००	१३,८७५.००
		३१२०२३८०१४ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, ...	०.००	३९,०००.००	०.००	३९,०००.००
	३१२०१०१६ कृषि ज्ञान केन्द्रहरु		**१९,३५०.००**	**२९,०८३.००**	**०.००**	**४८,४३३.००**
		३१२०१३६०१४ कृषि ज्ञान केन्द्र, गोरखा	१९,३५०.००	२९,०८३.००	०.००	४८,४३३.००
	३१२९११२० कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम(संघ शसर्त		**१,७००.००**	**०.००**	**०.००**	**१,७००.००**
		३१२०२४२०१४ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु विज्ञ केन्द्र, पर्वत	१,७००.००	०.००	०.००	१,७००.००
	३१२०००११ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय		**१०१,४६७.००**	**०.००**	**०.००**	**१०१,४६७.००**
		३१२००३९०१४ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय	१०१,४६७.००	०.००	०.००	१०१,४६७.००
३१६ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय			**९७,३६५.००**	**०.००**	**०.००**	**९७,३६५.००**
	३१६०१९०१ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय		**९७,३६५.००**	**०.००**	**०.००**	**९७,३६५.००**
		३१६०१३९०१४ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय	९७,३६५.००	०.००	०.००	९७,३६५.००
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण			**८७,००९.००**	**०.००**	**०.००**	**८७,००९.००**
	३२००२००२ डिभिजन वन कार्यालयहरू		**२९,५२०.००**	**०.००**	**०.००**	**२९,५२०.००**
		३२००२४२०१४ डिभिजन वन कार्यालय	२९,५२०.००	०.००	०.००	२९,५२०.००
	३२००१००१ वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय		**५५,९०४.००**	**०.००**	**०.००**	**५५,९०४.००**
		३२००१३९०१४ वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय	५५,९०४.००	०.००	०.००	५५,९०४.००
	३२००२००२ डिभिजन वन कार्यालयहरू		**१,५८५.००**	**०.००**	**०.००**	**१,५८५.००**
		३२००२३८०१४ डिभिजन वन कार्यालय	१,५८५.००	०.००	०.००	१,५८५.००
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय			**२६,०२०.००**	**२०,२१२.६०**	**०.००**	**४६,२३२.६०**
	३३७०१०१२ पूर्वाधार विकास कार्यालयहरु		**०.००**	**२०,२१२.६०**	**०.००**	**२०,२१२.६०**
		३३७०१३६०१४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, ...	०.००	२०,२१२.६०	०.००	२०,२१२.६०
	३३७०००११ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय		**६,८००.००**	**०.००**	**०.००**	**६,८००.००**
		३३७००३९०१४ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	६,८००.००	०.००	०.००	६,८००.००

३३७०४०११ सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालयहरु	**१९,२२०.००**	**०.००**	**०.००**	**१९,२२०.००**
३३७०४३९०१४ शहरी विकास तथा भवन कार्यालय, कास्की	१९,२२०.००	०.००	०.००	१९,२२०.००
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	**१०,५५४.००**	**५९४,६८७.६०**	**७८,०००.००**	**६८३,२४१.६०**
३४००३००१ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	**०.००**	**०.००**	**७८,०००.००**	**७८,०००.००**
३४००३३८०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	७८,०००.००	७८,०००.००
३४००४००१ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालयहरु	**०.००**	**५३४,८८२.००**	**०.००**	**५३४,८८२.००**
३४००४३६०१४ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	०.००	५३४,८८२.००	०.००	५३४,८८२.००
३४००३००१ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	**०.००**	**५९,८०५.६०**	**०.००**	**५९,८०५.६०**
३४००३३६०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०.००	५९,८०५.६०	०.००	५९,८०५.६०
३४००३००३ भूमिगत जलस्रोत तथा सिंचाइ कार्यालयहरु	**१०,०७४.००**	**०.००**	**०.००**	**१०,०७४.००**
३४००३३९०२४ भुमिगत जलश्रोत तथा सिंचाई कार्यालय	१०,०७४.००	०.००	०.००	१०,०७४.००
३४००३००१ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	**४८०.००**	**०.००**	**०.००**	**४८०.००**
३४००३३७०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	४८०.००	०.००	०.००	४८०.००
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	**११७,१९९.००**	**२७१,२३५.००**	**२७,७२०,२००.००**	**२८,१०८,६३४.००**
३५००८००९ गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठान	**६९,८१९.००**	**१००,०००.००**	**०.००**	**१६९,८१९.००**
३५००८३९०२४ गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठान	६९,८१९.००	१००,०००.००	०.००	१६९,८१९.००
३०१०००११ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	**२,१७०.००**	**०.००**	**१९,२५०,०००.००**	**१९,२५२,१७०.००**
३५०००३९०१४ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, कास्की	२,१७०.००	०.००	१९,२५०,०००.००	१९,२५२,१७०.००
३५०९११२६ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम	**१३,५००.००**	**०.००**	**०.००**	**१३,५००.००**
३५०००३६०१४ गोरखा पोलिटेक्निक इन्सिच्युट	१३,५००.००	०.००	०.००	१३,५००.००
३५०९११२४ विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर(संघ शसर्त	**०.००**	**०.००**	**४२०,२००.००**	**४२०,२००.००**
३५०००३९०१४ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, कास्की	०.००	०.००	४२०,२००.००	४२०,२००.००
३५०००११ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	**०.००**	**०.००**	**८,०००,०००.००**	**८,०००,०००.००**
३५०००३९०१४ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, कास्की	०.००	०.००	८,०००,०००.००	८,०००,०००.००
३५०९११२६ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम	**०.००**	**१६९,६३५.००**	**०.००**	**१६९,६३५.००**
३५०००३९०४४ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्, गण्डकी प्रदेश, प्रदेश	०.००	१६९,६३५.००	०.००	१६९,६३५.००
३५००८०१६ सामाजिक विकास कार्यालयहरू	**०.००**	**०.००**	**५०,०००.००**	**५०,०००.००**
३५००८४६०१४ सामाजिक विकास कार्यालय	०.००	०.००	५०,०००.००	५०,०००.००
३५०९११२६ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम	**८,४००.००**	**०.००**	**०.००**	**८,४००.००**
३५०००३९०१४ शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय, कास्की	८,४००.००	०.००	०.००	८,४००.००
३५००८०१६ सामाजिक विकास कार्यालयहरू	**२३,३१०.००**	**१,६००.००**	**०.००**	**२४,९१०.००**
३५००८३७०१४ सामाजिक विकास कार्यालय	५,९१०.००	०.००	०.००	५,९१०.००
३५००८३६०१४ सामाजिक विकास कार्यालय	१७,४००.००	१,६००.००	०.००	१९,०००.००
३५१ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	**२५,३३७.००**	**३०४,०००.००**	**२,७३७,८७२.००**	**३,०६७,२०९.००**
३५१९११२१ राष्ट्रिय खेलकुद परिषद(संघ शसर्त अनुदान)	**०.००**	**०.००**	**२,२००,०००.००**	**२,२००,०००.००**
३५१०१३९०१४ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	०.००	०.००	२,२००,०००.००	२,२००,०००.००
३५१०३००२ गण्डकी प्रदेश खेलकुद परिषद	**२५,३३७.००**	**३०४,०००.००**	**५३७,८७२.००**	**८६७,२०९.००**
३५१०३३९०१४ गण्डकी प्रदेश खेलकुद परिषद	२५,३३७.००	३०४,०००.००	५३७,८७२.००	८६७,२०९.००
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	**६१९,१४९.००**	**७,४५३,२०२.८४**	**३७,३००.००**	**८,१०९,६५१.८४**
३५५९११३२ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**३६,८००.००**	**०.००**	**०.००**	**३६,८००.००**
३५५०६३७०१४ लमजुङ जिल्ला अस्पताल	३६,८००.००	०.००	०.००	३६,८००.००
३५५९११२५ स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**२,०००.००**	**०.००**	**०.००**	**२,०००.००**
३५५०७४२०१४ स्वास्थ्य कार्यालय	२,०००.००	०.००	०.००	२,०००.००
३५५९११३५ महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**०.००**	**०.००**	**५००.००**	**५००.००**
३५५०७४२०१४ स्वास्थ्य कार्यालय	०.००	०.००	५००.००	५००.००

३५५०६००१ अस्पतालहरू	**१०७,०३३.००**	**७,४३०,०८२.८४**	**०.००**	**७,५३७,११५.८४**
३५५०६४६०१४ मध्यविन्दु जिल्ला अस्पताल	२४,३३२.००	०.००	०.००	२४,३३२.००
३५५०६३६०१४ गोरखा जिल्ला अस्पताल	८२,७०१.००	७,४३०,०८२.८४	०.००	७,५१२,७८३.८४
३५५९११२१ क्षयरोग नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	**१,०००.००**	**०.००**	**०.००**	**१,०००.००**
३५५०७४२०१४ स्वास्थ्य कार्यालय	१,०००.००	०.००	०.००	१,०००.००
३५५०६००१ अस्पतालहरू	**६९,४४२.००**	**०.००**	**०.००**	**६९,४४२.००**
३५५०६४३०१४ जिल्ला अस्पताल स्याङ्जा	६९,४४२.००	०.००	०.००	६९,४४२.००
३५५९११३२ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**९२,८००.००**	**०.००**	**०.००**	**९२,८००.००**
३५५०६४३०१४ जिल्ला अस्पताल स्याङ्जा	९२,८००.००	०.००	०.००	९२,८००.००
३५५०६००१ अस्पतालहरू	**०.००**	**१७,२५६.००**	**०.००**	**१७,२५६.००**
३५५०६३९०३४ संक्रामक तथा सरुवा रोग अस्पताल	०.००	१७,२५६.००	०.००	१७,२५६.००
३५५९११३० आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**४००.००**	**०.००**	**०.००**	**४००.००**
३५५०२३९०१४ स्वास्थ्य निर्देशनालय	४००.००	०.००	०.००	४००.००
३५५०६००१ अस्पतालहरू	**६,७००.००**	**५,८६४.००**	**०.००**	**१२,५६४.००**
३५५०६३७०१४ लमजुङ जिल्ला अस्पताल	६,७००.००	५,८६४.००	०.००	१२,५६४.००
३५५९११३२ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**५७,०००.००**	**०.००**	**०.००**	**५७,०००.००**
३५५०७४२०१४ स्वास्थ्य कार्यालय	५७,०००.००	०.००	०.००	५७,०००.००
३५५९११३५ महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**७७५.००**	**०.००**	**०.००**	**७७५.००**
३५५०६४६०१४ मध्यविन्दु जिल्ला अस्पताल	७७५.००	०.००	०.००	७७५.००
३५५९११३२ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**०.००**	**०.००**	**३६,८००.००**	**३६,८००.००**
३५५०६४५०१४ धौलागिरी अञ्चल अस्पताल	०.००	०.००	३६,८००.००	३६,८००.००
३५५०२००१ स्वास्थ्य निर्देशनालय	**९६०.००**	**०.००**	**०.००**	**९६०.००**
३५५०२३९०१४ स्वास्थ्य निर्देशनालय	९६०.००	०.००	०.००	९६०.००
३५५०७००१ स्वास्थ्य कार्यालयहरू	**९,०००.००**	**०.००**	**०.००**	**९,०००.००**
३५५०७३८०१४ स्वास्थ्य कार्यालय	९,०००.००	०.००	०.००	९,०००.००
३५५०६००१ अस्पतालहरू	**२०३,२१४.००**	**०.००**	**०.००**	**२०३,२१४.००**
३५५०६४२०१४ पर्वत जिल्ला अस्पताल	२०३,२१४.००	०.००	०.००	२०३,२१४.००
३५५९११३५ महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**३,८४०.००**	**०.००**	**०.००**	**३,८४०.००**
३५५०२३९०१४ स्वास्थ्य निर्देशनालय	३,८४०.००	०.००	०.००	३,८४०.००
३५५९११३२ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	**२८,१८५.००**	**०.००**	**०.००**	**२८,१८५.००**
३५५०२३९०१४ स्वास्थ्य निर्देशनालय	१,४४०.००	०.००	०.००	१,४४०.००
३५५०७३६०१४ स्वास्थ्य कार्यालय	२३,१७५.००	०.००	०.००	२३,१७५.००
३५५०६४२०१४ पर्वत जिल्ला अस्पताल	३,५७०.००	०.००	०.००	३,५७०.००
८०१ स्थानीय तह	**०.००**	**१३,३८७.५०**	**०.००**	**१३,३८७.५०**
३०१९११२० प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम(संघ शसर्त	**०.००**	**१३,३८७.५०**	**०.००**	**१३,३८७.५०**
८०१०४४६०८४ हुप्सेकोट गाउँपालिका	०.००	१३,३८७.५०	०.००	१३,३८७.५०
पुजिगत	**१४,४५०,३६५.६०**	**२१,१०८,३१३.११**	**६०१,५२५,९३४.५७**	**६३७,०८४,६१३.२८**
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	**१०,१५०.१६**	**०.००**	**०.००**	**१०,१५०.१६**
३०७०१०१२ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरु	**१०,१५०.१६**	**०.००**	**०.००**	**१०,१५०.१६**
३०७८१३६०१४ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	९,०५९.००	०.००	०.००	९,०५९.००
३०७८१४२०१४ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, पर्वत	१,०९१.१६	०.००	०.००	१,०९१.१६
३१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	**३९,२८७.००**	**७९०,५७०.००**	**०.००**	**८२९,८५७.००**
३१४०००११ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	**३९,२८७.००**	**७९०,५७०.००**	**०.००**	**८२९,८५७.००**
३१४००३९०१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	३९,२८७.००	७९०,५७०.००	०.००	८२९,८५७.००
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण	**७,२८७.००**	**०.००**	**०.००**	**७,२८७.००**
३२०९११२४ वातावरण विभाग(संघ शसर्त अनुदान)	**१,६००.००**	**०.००**	**०.००**	**१,६००.००**

३२००२४२०१४ डिभिजन वन कार्यालय	१,६००.००	०.००	०.००	१,६००.००
३२००२००२ डिभिजन वन कार्यालयहरू	**५,६८७.००**	**०.००**	**०.००**	**५,६८७.००**
३२००२४६०३४ डिभिजन वन कार्यालय , बर्दघाट सुस्ता पूर्व	५,६८७.००	०.००	०.००	५,६८७.००
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	**१३,७६५,३६८.७४**	**१५,७८३,०६४.६०**	**५६०,१२२,७२४.००**	**५८९,६७१,१५७.३४**
३३७०१०१२ पूर्वाधार विकास कार्यालयहरु	**१३,७५२,१३३.००**	**०.००**	**६३,९२६,५००.००**	**७७,६७८,६३३.००**
३३७०१४३०१४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, स्याङ्जा	१३,७५२,१३३.००	०.००	६१,७५६,५००.००	७५,५०८,६३३.००
३३७०१४५०३४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, बागलुङ	०.००	०.००	२,१७०,०००.००	२,१७०,०००.००
३३७९११२७ स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना	**०.००**	**०.००**	**५,२२४,८००.००**	**५,२२४,८००.००**
३३७०१३७०१४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, लमजुङ	०.००	०.००	५,२२४,८००.००	५,२२४,८००.००
३३७०१०१२ पूर्वाधार विकास कार्यालयहरु	**१३,२३५.७४**	**१५,७८३,०६४.६०**	**४८८,८२५,४२४.००**	**५०४,६२१,७२४.३४**
३३७०१३७०१४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, लमजुङ	११,०८९.००	०.००	१७४,५३४,०३९.००	१७४,५४५,१२८.००
३३७०१३८०३४ पूर्वाधार विकास कार्यालय,	२,१४६.७४	२,९६४,३९१.००	१६१,७८६,८३८.००	१६४,७५३,३७५.७४
३३७०१४२०१४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, पर्वत	०.००	०.००	३५,९३९,५४७.००	३५,९३९,५४७.००
३३७०१३६०१४ पूर्वाधार विकास कार्यालय,	०.००	१२,८१८,६७३.६०	०.००	१२,८१८,६७३.६०
३३७०१३९०२४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, कास्की	०.००	०.००	११६,५६५,०००.००	११६,५६५,०००.००
३३७०४०११ सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालयहरु	**०.००**	**०.००**	**३९९,०००.००**	**३९९,०००.००**
३३७०४३९०१४ शहरी विकास तथा भवन कार्यालय, कास्की	०.००	०.००	३९९,०००.००	३९९,०००.००
३५०९११२४ विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर(संघ शसर्त	**०.००**	**०.००**	**९४०,०००.००**	**९४०,०००.००**
३३७०४३९०१४ शहरी विकास तथा भवन कार्यालय, कास्की	०.००	०.००	९४०,०००.००	९४०,०००.००
३३७९११२४ सम्भावित प्रादेशिक सडकहरु(संघ शसर्त अनुदान)	**०.००**	**०.००**	**८०७,०००.००**	**८०७,०००.००**
३३७०१३९०२४ पूर्वाधार विकास कार्यालय, कास्की	०.००	०.००	८०७,०००.००	८०७,०००.००
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	**३०७,१३५.००**	**४०८,५१५.५१**	**४१,४०३,२१०.५७**	**४२,११८,८६१.०८**
३४००३००१ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	**३६,९०१.००**	**२८,०१९.००**	**१,८००,०००.००**	**१,८६४,९२०.००**
३४००३४३०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	३६,९०१.००	२८,०१९.००	१,८००,०००.००	१,८६४,९२०.००
३४०९११२३ मर्मत संभार आयोजनाहरु(संघ शसर्त अनुदान)	**५,०००.००**	**०.००**	**०.००**	**५,०००.००**
३४००३३९०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	५,०००.००	०.००	०.००	५,०००.००
३४००३००१ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	**२१,२५०.००**	**३२५,६३२.५१**	**०.००**	**३४६,८८२.५१**
३४००३३६०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	२१,२५०.००	३२५,६३२.५१	०.००	३४६,८८२.५१
३४००४००१ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालयहरु	**०.००**	**०.००**	**३,७५२,३८१.५७**	**३,७५२,३८१.५७**
३४००४४५०१४ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	४३६,९६१.५७	४३६,९६१.५७
३४००४४३०१४ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	३,३१५,४२०.००	३,३१५,४२०.००
३४०९११२६ मझौला सिंचाई आयोजना(संघ शसर्त अनुदान)	**०.००**	**०.००**	**९,५९२,३४०.००**	**९,५९२,३४०.००**
३४००३४५०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	२,९५०,०००.००	२,९५०,०००.००
३४००३४३०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	६,६४२,३४०.००	६,६४२,३४०.००
३४००४००१ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालयहरु	**२११,५१७.००**	**०.००**	**०.००**	**२११,५१७.००**
३४००४३६०१४ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	२११,५१७.००	०.००	०.००	२११,५१७.००
३४००३००१ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	**०.००**	**०.००**	**१,१२१,०९७.००**	**१,१२१,०९७.००**
३४००३४५०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	१,१२१,०९७.००	१,१२१,०९७.००
३४०९११२८ जलवायु अनुकुलित वृहत खानेपानी आयोजना(संघ शसर्त	**०.००**	**०.००**	**८,०४०,३९२.००**	**८,०४०,३९२.००**
३४००४४३०१४ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	८,०४०,३९२.००	८,०४०,३९२.००
३४०९११२२ नदी नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	**०.००**	**५४,८६४.००**	**०.००**	**५४,८६४.००**
३४००३३६०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०.००	५४,८६४.००	०.००	५४,८६४.००
३४००३००१ जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयहरु	**३२,४६७.००**	**०.००**	**१०,९१५,०००.००**	**१०,९४७,४६७.००**
३४००३३७०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	३६६.००	०.००	३,५१५,०००.००	३,५१५,३६६.००

३४००३३९०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	३२,१०१.००	०.००	७,४००,०००.००	७,४३२,१०१.००
३४०९११२६ मझौला सिंचाई आयोजना(संघ शसर्त अनुदान)	**०.००**	**०.००**	**३,८१२,०००.००**	**३,८१२,०००.००**
३४००३३९०१४ जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०.००	०.००	३,८१२,०००.००	३,८१२,०००.००
३४००३००२ जलस्रोत, सिंचाई तथा खानेपानी कार्यालयहरू	**०.००**	**०.००**	**२,३७०,०००.००**	**२,३७०,०००.००**
३४००३४४०१४ खानेपानी, जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन	०.००	०.००	२,३७०,०००.००	२,३७०,०००.००
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	**३२१,१३७.७०**	**४,०६७,४५४.००**	**०.००**	**४,३८८,५९१.७०**
३५००८०१६ सामाजिक विकास कार्यालयहरू	**४०,०३५.७०**	**०.००**	**०.००**	**४०,०३५.७०**
३५००८३६०१४ सामाजिक विकास कार्यालय	४०,०३५.७०	०.००	०.००	४०,०३५.७०
३५०९११२६ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम	**०.००**	**२,९१५,९५२.००**	**०.००**	**२,९१५,९५२.००**
३५०००४३०२४ आँधिखोला बहुप्राविधिक शिक्षालय	०.००	७९८,७९१.००	०.००	७९८,७९१.००
३५०००४३०१४ किसान प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षालय	०.००	२,११७,१६१.००	०.००	२,११७,१६१.००
३५००८०१६ सामाजिक विकास कार्यालयहरू	**६८,०४८.००**	**१,१५१,५०२.००**	**०.००**	**१,२१९,५५०.००**
३५००८४२०१४ सामाजिक विकास कार्यालय	११,९८३.००	०.००	०.००	११,९८३.००
३५००८४३०१४ सामाजिक विकास कार्यालय	५६,०६५.००	१,१५१,५०२.००	०.००	१,२०७,५६७.००
३५०९११२६ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम	**२१३,०५४.००**	**०.००**	**०.००**	**२१३,०५४.००**
३५०००३६०३४ बारपाक पोलिटेक्निक इष्टिच्यूट	२१३,०५४.००	०.००	०.००	२१३,०५४.००
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	**०.००**	**५८,७०९.००**	**०.००**	**५८,७०९.००**
३५५०६००१ अस्पतालहरू	**०.००**	**५८,७०९.००**	**०.००**	**५८,७०९.००**
३५५०६३९०३४ संक्रामक तथा सरुवा रोग अस्पताल	०.००	५८,७०९.००	०.००	५८,७०९.००

अनुसूची - ७

मन्त्रालयगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु प्रतिशत (चालु/पूँजीगत/वित्तीय)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

मन्त्रालयगत आ.ले.प.बेरुजु प्रतिशत (चालु/पुजी/वित्तीय)

आर्थिक वर्षः २०७९/८०

विवरण	मन्त्रालय	बेरुजु रकम			
		अन्तिम बजेट	निकासा/खर्च	आ.ले.प बेरुजु	प्रतिशत(%)
४ गण्डकी प्रदेश		**३५,९०९,०००,०००.००**	**२३,६१४,८८३,२३१.६५**	**६७७,६००,९६२.३६**	**२.८७**
चालु		**१२,५५७,१४९,२०२.००**	**८,३५३,५२२,१९२.०८**	**४०,५१६,३४९.०८**	**०.४९**
२०२ प्रदेश व्यवस्थापिका		१४८,०६१,०००.००	९७,८३६,४६९.९०	०.००	०.००
२१० प्रदेश लोक सेवा आयोग		११३,८३६,०००.००	७५,१५०,६२३.५०	०.००	०.००
२१६ मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय		१५,०८९,०००.००	११,००२,६४३.९६	०.००	०.००
३०१ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय		७५६,७९३,०००.००	५१९,४७६,६०९.९२	०.००	०.००
३०५ अर्थ मन्त्रालय		१०९,१९६,०००.००	८२,२३४,४०२.००	०.००	०.००
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय		१८३,२०७,३९२.००	१३२,१६३,३६७.५०	२९,७००.००	०.०२
३१२ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय		१,७९६,४३१,८००.००	१,३७९,६३८,५०६.५०	२७३,९१८.५४	०.०२
३१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय		६४,७७१,०००.००	२८,२१४,०७९.२०	०.००	०.००
३१६ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय		२२७,७००,०००.००	२०६,८९७,१०४.५५	९७,३६५.००	०.०५
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण		५६१,९६०,०००.००	४२९,२६५,६२७.४६	८७,००९.००	०.०२
३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय		३९७,२३१,०००.००	२८२,९५३,२९८.७५	४६,२३२.६०	०.०२
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय		३०४,५०३,०००.००	२३४,३१७,६५४.५४	६८३,२४१.६०	०.२९
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय		१,५०९,९९७,०००.००	१,१६०,९८३,५४२.८१	२८,१०८,६३४.००	२.४२
३५१ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय		२४०,२०२,०००.००	१६३,४८३,२६१.५०	३,०६७,२०९.००	१.८८
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय		२,३२८,०८१,०००.००	१,६३३,५४९,३६२.५४	८,१०९,६५१.८४	०.५०
३९१ प्रदेश नीति तथा योजना आयोग		३९,६८०,५९९.००	२४,८३७,१३७.००	०.००	०.००
५०२ अर्थ - आन्तरिक ऋण भुक्तानी		६,०००,०००.००	०.००	०.००	
६०१ कर्मचारी सुविधा तथा सेवानिवृत्त सुविधा		५,०००,०००.००	०.००	०.००	
६०२ अर्थ - विविध		१,३८९,७६७,६१६.००	०.००	०.००	
८०१ स्थानीय तह		२,३५९,६४१,७९५.००	१,८९१,५१८,५००.४५	१३,३८७.५०	०.००
पुजिगत		**२२,८५१,८५०,७९८.००**	**१५,२६१,३६१,०३९.५७**	**६३७,०८४,६१३.२८**	**४.१७**
२०२ प्रदेश व्यवस्थापिका		९,१७०,०००.००	७,३२४,८१२.७५	०.००	०.००
२१० प्रदेश लोक सेवा आयोग		३,४६०,०००.००	३,१६६,६४०.००	०.००	०.००
२१६ मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय		१,०००,०००.००	४९४,०४७.००	०.००	०.००
३०१ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय		५८,७००,०००.००	४४,२४७,०४८.००	०.००	०.००
३०५ अर्थ मन्त्रालय		९,९२६,३९७.००	७,९६९,१७७.००	०.००	०.००
३०७ पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय		४१८,०९०,०००.००	३४८,३०३,७४६.३०	१०,१५०.१६	०.००
३१२ भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय		१९२,३५०,०००.००	१२८,६९९,४७५.३८	०.००	०.००
३१४ कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय		३५,५००,०००.००	१०,८०९,१६१.००	८२९,८५७.००	७.६८
३१६ आन्तरिक मामिला मन्त्रालय		१६८,२००,०००.००	१४१,५२८,९६९.००	०.००	०.००
३२० वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण		३९६,४७०,०००.००	३५०,१०३,७३५.५१	७,२८७.००	०.००

३३७ भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	१३,६०५,९८२,०००.००	७,८१६,४८२,७४२.०७	५८९,६७१,१५७.३४	७.५४
३४० उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	५,६५२,६५५,०००.००	४,८२७,०५७,१८८.५९	४२,११८,८६१.०८	०.८७
३५० शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	१,३२४,४८६,०००.००	१,१०९,९३४,८१३.४१	४,३८८,५९१.७०	०.४०
३५१ युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	१६२,७५०,०००.००	१२४,९७३,१०९.००	०.००	०.००
३५५ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	५४६,७७५,०००.००	३३६,१९४,०३१.५६	५८,७०९.००	०.०२
३९१ प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	४,१००,४०१.००	४,०७२,३४३.००	०.००	०.००
६०२ अर्थ - विविध	२६२,२३६,०००.००	०.००	०.००	
८०१ स्थानीय तह	०.००	०.००	०.००	
वित्तिय	**५००,०००,०००.००**	**०.००**	**०.००**	
३०५ अर्थ मन्त्रालय	०.००	०.००	०.००	
५०१ अर्थ - वित्तीय व्यवस्था	५००,०००,०००.००	०.००	०.००	

अनुसूचि – ८

मन्त्रालयगत आन्तरिक लेखापरीक्षण बेरुजु प्रतिशत (राजस्व/धरौटी/विविध)

प्रदेश सरकार

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय,गण्डकी प्रदेश

मन्त्रालयगत आ.ले.प.बेरुजु प्रतिशत(राजस्व/धरौटी/विविध)

आर्थिक वर्षः २०७९/८०

विवरण	मन्त्रालय	राजस्व			धरौटी				कार्यसंञ्चालन कोष (विविध)			
		राजस्व आम्दानी	आ.ले.प बेरुजु	प्रतिशत (%)	धरौटी आम्दानी	धरौटी खर्च	आ.ले.प बेरुजु	प्रतिशत (%)	विविध आम्दानी	विविध खर्च	आ.ले.प बेरुजु	प्रतिशत
४ गण्डकी प्रदेश		**२४,५५३,२६५,११७.**	**१८,८३०,४३०.०**	**०.०८**	**२,०६३,०१९,८२४.८**	**५३३,२१६,३२१.८**	**२०६,७८६.०**	**०.०१**	**१,६९३,३८८,५४६.९**	**८९१,७८८,४८७.**	**१९,१८३,२१२.२**	**१.१३**
२०२	प्रदेश व्यवस्थापिका	१०४,२९०.००	०.००	०.००	१,७२२,८९७.५१	७७,०६८.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
२१०	प्रदेश लोक सेवा आयोग	८,१४०,३११.००	०.००	०.००	१९३,०२०.००	१९,५११.००	०.००	०.००	७७,१३०.००	२०,२८९.००	०.००	०.००
२१६	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	०.००	०.००		५८,८४३.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
३०१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२०८,६११.००	०.००	०.००	१६२,६०२.००	०.००	०.००	०.००	१९६,००५.००	०.००	०.००	०.००
३०५	अर्थ मन्त्रालय	२०,८९६,५१५,३९९.	०.००	०.००	२३,८३४,६६४.७९	५३५,३५०.००	०.००	०.००	४६,२९७,३२२.६९	४,०८४,०५४.९२	०.००	०.००
३०७	पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	६३,२०८,८९८.००	०.००	०.००	१२,८१४,०६६.९०	३,३१४,४२२.००	०.००	०.००	३४६,३६५.००	८,१७०.००	०.००	०.००
३१२	भूमि व्यवस्था, कृषि, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय	९७०,५४५,९९६.००	०.००	०.००	५४,५०७,९४२.८१	२८,०४९,७०९.६४	०.००	०.००	१,०६०,५९०.००	२८३,०२०.००	०.००	०.००
३१४	कानून, सञ्चार तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय	०.००	०.००		२७,७२३,५४८.००	७,३०३,२८३.००	०.००	०.००	१४३,४८९,८६३.४४	३९,५५२,१४४.६१	०.००	०.००
३१६	आन्तरिक मामिला मन्त्रालय	११,०००.००	०.००	०.००	९१,७९८.००	०.००	०.००	०.००	२६१,०९६,८९७.००	९५,६१०,०८८.०	०.००	०.००
३२०	वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण	९०,४२५,८०१.७६	०.००	०.००	७८,८९९,१०३.८४	४४,९३२,५१८.५९	०.००	०.००	१६१,०५४,८२५.१०	९९,१९०,७५४.९	०.००	०.००
३३७	भौतिक पूर्वाधार, सहरी विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	२,४५४,२७०,५७७.४५	१८,८१५,४३०.००	०.७७	१,२१०,१६८,९११.५३	३१३,३१७,७९०.७०	०.००	०.००	३,५५८,५०२.१५	३,३९१,३५२.१५	०.००	०.००
३४०	उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय	१४,६४४,८६६.७०	०.००	०.००	५६६,०८८,०३९.०३	११४,१०५,००६.७	२०६,७८६.०	०.०४	२८,३५४,६५२.०२	२८,१७३,९०६.०	०.००	०.००
३५०	शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय	७,२२२,१६७.२०	१५,०००.००	०.२१	२७,१५४,५५६.१२	७,७७७,४३०.६९	०.००	०.००	१६,२७८,३५५.००	१२,३१९,५५०.५०	०.००	०.००
३५१	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	५६३,९०२.१२	०.००	०.००	५५२,३७२.००	९२,३०६.००	०.००	०.००	७,३९९,०००.००	७,३४७,७७२.००	०.००	०.००
३५५	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	७,८४७,३०४.१२	०.००	०.००	५८,६३४,७०८.९१	१३,५८७,८७९.५०	०.००	०.००	१,०१५,८९२,८०८.१	५९८,९७५,७१९.	१९,१८२,८४०.२	१.८९
३९१	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	४२७,२७०.००	०.००	०.००	३६९,३७४.००	१०४,०४६.००	०.००	०.००	४४८,२२५.००	३५०,०००.००	०.००	०.००